

1855/324

сѣдѣ
630

РЪЧНИКЪ

на думы

ТУРСКИ И ГРЪЦКИ

въ языкъ

БЪЛГАРСКИЙ

СБРАНЪ ОТЪ

Г-на МИХАИЛА НАВЛЕВА,

а

нарѣдилъ и оimotoилъ

АЛЕКСАНДРЪ Т. ЖИВКОВЪ, ПЛѢВНИНИНЪ.

Издаванье първо.

БУКУРЕЩЬ.

Во книгопечатниж-тж І. Копайнишовж.

1855.

РУЧНИКЪ

НА ДУМЫ ТУРСКИ И ГРЪЦКИ

въ языка

БЪЛГАРСКИЙ.

НА ИЗГОВО

Всеблагородіе

ВЕЛИКОГО АГА ГОСПОДИНА МОЙ ГОСПОДИНА

КОНСТ. ЧОКАНА

и пр. и пр.

Хвално-то много-си наше Отечество България
като ся радование добрини и хубости, колкото му бѣ-
ше спорно подарила природа-та и колкото го бѣше
накычело добровѣиеніе-то на члвкъ-тъ му, и като
си принаише въ пашѣрность и всички-тъ свои народны
лихонѣнія и правдини, оголисе на край отъ всичко,
косто е за добра чѣсть на единъ народъ отъ причи-
нѣ-тъ на противни-тъ случки, и има сѣждность и отъ
най-потрѣбни-тъ книги.

Тѣзи сѣждность като виждахъ я азъ, и възсър-
дихъ за да му стояхъ въ прѣтичко-си ползвѣнъ, та,
като ся побѣскахъ спорѣдъ сѣдѣ-тъ ся, и попривахъ.
Рѣчицѣ на турско-грѣцки-ты думи прѣведени въ на-
шия языкъ, не се мѣрадохъ да го издамъ на свѣтъ,

ΤΩ,

ΠΑΝΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΑΓΑ,

ΚΥΡΙΩ, ΜΟΙ ΚΥΡΙΩ,

K. TZOKANΘ.

κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ πάλαι ποτὲ κλεινὴ πατρίς ἡμῶν Βουλγαρία
χαίρουσα, ὅσα ἢ φύσις ἀφθόγως αὐτῇ ἐδωρήσατο ἀγαθὰ
καὶ κάλλι, καὶ ὅσα ἢ φιλοκαλλία τῶν τέκνων της κατε-
κόσμησεν αὐτήν, ἀπολαμβάνουσα καὶ πάντα τὰ ἐθνι-
κὰ της πλεονεκτήματα καὶ δικαιώματα ἐν ἀδείᾳ, ἀπε-
γυμνώθη τελευταῖον πάντων τῶν πρὸς εὐδαιμονίαν ἐνός
ἔθνους, ἐκ τῶν ἐναντίων περιστάσεων, καὶ ἀποστερεῖται
καὶ αὐτῶν τῶν ἀναγκαιοτάτων βιβλίων.

Ταύτην τὴν στέρησιν δοῶν κάγω, καὶ προθυμού-
μενος γενέσθαι αὐτῇ κατὰ τι ἀφέλιμος, φιλοπονήσας
ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ τουρκο-γραικῶν λέξεων μεταγλωττι-
σμένων εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον Λεξικόν, οὐκ ὀ-
κνησα ἐκδοῦναι αὐτὸ εἰς φῶς, γινώσκων μὲν ὅτι τὸ ἐρ-

и си знаяхъ, че тази работа бѣше кѣтъ отъ силы-ты ми, нѣ желалъ да дамъ причина на нѣ-доволны-ты си и нѣ-жальны-ты Отечаници, за да се поблажятъ, та да поправятъ други нѣ-полѣзны и нѣ-свършени за проситѣване на много-то ни Отечество, сегы, когы нека събѣлка плака тича съ спомински иречки кѣто одобряване, обаче ся и кадамъ, че е доволна да по-донѣли колко-годѣ сегышнѣ-то недостигание.

За това тази книжка, кѣто что е за обща пол-зѣ на Отечество, сѣбѣхъ да ѣ посвѣтъ справедливо Важъ добровригѣднина нѣгоѣ; зачѣто Ты неспрѣ-станно в Отечество вѣобще пользование и всякому отъ нѣгоѣ-тѣ чѣмъ въ чуждѣ земѣ усърдно прѣдсто-явши;

*„Дано тѣмъ Юпитеръ и Минерѣ и Аполлонѣ
Да ми даѣтѣ такави десѣтъ символа . . .“*

Прѣмѣ ѣ кѣто е тѣѣ, родовѣдно и отъчновѣдно Мнѣно, съ добръ воля, кѣто бѣлѣкъ на дълбоко-то

γον ἢ πέραν τῶν δυνάμεων μου, βουλόμενος ὅμως τοῖς ἱκανότεροις ἐμοῦ καὶ σοφοτέροις Πατριώταις ἀφορμὴ δοῦναι, ἵνα φιλοπονήσωσιν ὠφελιμότερα ἄλλα καὶ ἐντε-λέστερα πρὸς φωτισμὸν τῆς φίλης ἡμῶν Πατρίδος, ἥδη, ὅτε πᾶν ἔθνος γειτονικὸν τρέχει γιγαντιαίους βήμασι πρὸς βελτίωσιν, ἀλλ' ἱκανὸν πρὸς ἀναπλήρωσιν ὅπως οὖν τῆς ἐνστάσης ἑλλείψεως.

Ταύτην οὖν τὴν βίβλον, ὡς ἀφορῶσαν τὸ κοινόν τῆς Πατρίδος ὄφελος, ἐπέμνησα ἀναθεῖναι δικαίως Σοὶ τῷ εὐεργέτῃ αὐτῆς. Σὺ γὰρ ἀεγνάως καὶ τὴν Πατρί-δα κοινῶς ὠφελᾷς καὶ ἕνα ἑκάστον τῶν τέκνων αὐτῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ προθύμως προστατεύεις.

*„Ὡς γὰρ Ζεὺς πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων
Τούτῳ μοι δῖα εἴπας νῦν . . .“*

Δίδαι οὖν, φιλογενέστατε καὶ φιλόπατρι ἄνερ, εὖ-μηνῶς ταύτην, ὡς τεκμήριον τῆς βαθείας εὐγνωμοσύνης

ни благоразуміе зрелъ доброприглѣдно-то и башинско-то Ви за мѣнь най-малкый-а Съютчиникъ за грѣшваніе, безъ да приглѣдаши и ничтожность-тъ на този, дѣто си приноси, колкото на усярдиность-тъ на този, дѣто приносѣ.

Дано да застанеш на много години хваленье въ всенни благополучий и поможникъ на сирено-то наше Отечество!

Благопокоривъ

Александръ Т. Живковъ.

μου ἕνεκα τῆς πρὸς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον Πατριότην εὐεργετικῆς καὶ πατρικῆς Ὑμῶν κηδεμονίας, μεθόλου ἀποβλέπων καὶ τὴν εὐτέλειαν τοῦ προσφερομένου, ὅσον εἰς τὸ πρόθυμον τῆς προκαρέσεως τοῦ προσφέροντος.

Ζήτης ἐπιμήκιστον ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ καύχημα καὶ ἀρωγὸς διατελῶν τῆς ταπεινῆς ὑμῶν Πατρίδος!

Εὐπειθὴς

Ἀλέξανδρος Θ. Ζίβκωφ.

Прѣдговоръ.

Мнозина отъ Музовлюбены-ты ни Еднородци ся залавятъ въ писуваніа, наистина, не бесполѣзны, зашто въ нашѣ-тѣ сиротѣ Книжничѣ сѣ полѣзны и каквы да сѣ, нѣ безъ да пообърнѣтъ что-годѣ по-вечь око и на най-нѣждно-то и най-дотрѣбовано-то. Бѣщеніе-то за сборъ на чюжды думы изъ языка ни, та да ся може истласка изъ нѣго този омазень смѣсъ, който потъянова свѣтлицѣ-тѣ и умалова блѣщивы-ты разы на прѣимѣющіе-то му, е неотмѣйна и най-свата длѣжность всякому отъ нашанци-ты; зашто неразработеный и неоткъменый языкъ никогы недонася успѣхъ, пѣкъ е и срамотно и непростено намъ да имаме такъвъ языкъ прохваленъ отъ просвѣтеный свѣтъ зарадъ имотство-то му, и да не радѣмъ за нѣго, за нѣговѣ-тѣ природность и яснѣ еднаквость, нѣ да го труваме съ тъмны различности и шарове, и да правиме като когы нѣкой-си щѣмъ нещѣмъ ти тура, или клапѣ, или пычюгѣ, или оковы, на рамо, на шіѣ, на рѣцѣ, на крака безъ да сѣ никакъ твои; или като когы за имотъ спеча-

ленъ . . . незнамъ какъ, зинжли выкаме, че имотъ-тъ ни е отъ бжценъе съ потъ; или като когы сме при- яли даръ отъ нѣкого-си, пжкъ не ни го иска веке; ако сме съ чловѣщинж чловѣци зето-то назаямъ ся пада да го върнемъ назадъ.

Какъ може да си даде нѣкой съ мысль, че сж думы-ты на языка ни? отъ подражаяванъе на природж- тж, отъ отжмуванъе, отъ сбиръ отъ тукъ тамъ? или отъ всичко наедно? Явно, че отъ всичко наедно? Ко- гыто додохж Българе-ти най-напрѣдъ по тука изъ Българийж, знаяхж ли тин какво е, *даскала*, *школа*, *кырг*, *чорбаджія*, *маанета*, *севда*? Знаяхж ли, нѣкакъ отъ далѣко, наши-ти дѣды, какво сж, *кусури*, *душ- мани*, *хайдужи*, *сеизи*, *тефтердаре*? Знаяхж ли стари-ти Българе, каквы цапанія сж, *еглендисванія*, *сакжлдисванія*? Знаяхж ли тин че щжть доджтъ нѣкогы-си Турци въ Европж, та отъ тѣхъ да ни донесжтъ *кылипирджии*-ти *Фанариотскы*, *кылипы-ты*, *хатжры-ты*, *локмы-ты*, *качлрмы-ты*, *музеверлици-ты*, *мунафжкжлжци-ты*? Знаяхж ли майкы-ты тогывашны, какво ще рече, *панглика*, *ши- ритж*, *чяджръ*, *армаганъ*? Знаяхж ли бойници-ти *Атти- лови*, или пълкове-ти *Асенови*, *Владимирови*, какво е *бимбашія*, *юзбашія*, *кжрсердаръ*, *байрактаръ*, *дженкж*, *ю- рушь*, *силахж*? Знаяхж ли сждници-ти тѣхни, какво е *кадїйница*, *мехкеме*, *диванъ*, *давїя*? Безъ двоумицж че не;

нѣ пакъ си можяхъ и безъ тези думы да ся разговарѣхъ и да си разбирахъ испомежду.

Едны такывы думы видѣхъме че не сѣ наши; нѣ какъ ли да сме гы нѣя зели? дали сме гы откраднѣли? дали сме гы грабнѣли? дали ни гы е дарилъ нѣкой-си? дали ни е насилнѣ нѣкой-си да гы приемень? или сме си гы назаемнѣли? Ако да сме гы откраднѣли или грабнѣли, сѣди ли ни добръ да бѣдемъ таквизи чловѣци? ако да сме гы зели назаамъ трѣбва да глѣдаме да гы върнемъ, ако искаме да сме честити чловѣци. Ако да сме насилени, никой не е чюль отъ нѣкой запрѣнъ, че му сѣ драгы клапы-ты и пѣчюгы-ты. Ако ли пакъ ни сѣ дадены даръ и ни е обрѣгнѣлъ языкъ-тъ съ тѣхъ, вѣжнете си едно снромашко, голо момиче, одрипѣно и окжрповано съ мылостынѣ, на гърба съ селянскѣ ризицѣ, отирѣдъ съ прѣстилкѣ, отзадъ съ сукманецъ, на крака-та съ калци и раскривены калевры, съ разчорловѣнъ косъ, позабулено съ забрадникъ. Наистина, че не му ся види голотѣя-та, носи дрѣшкы отъ милостынѣ; нѣ лѣгома е за пощѣвкѣ еднѣ такавѣ добѣ (сѣстояніе)?

А нашій языкъ не е пакъ въ добѣ-тъ на едно таково момиче; вещество-то му е Славянско, сир. нѣгово-си, изводъ-тъ му е Славянкы, сир. нѣговъ-си, и ноть-тъ му майчинъ е голѣмъ и споранъ, нѣ нѣчто-си му не достига, сир. че ся кжрпи съ чюждѣ честь безъ

да прѣисква майчинѣ-тѣ си. Доба-та на нашіи языкѣ не е като не това сирашко момиче; нашіи языкѣ си има майчиний си имотъ, и го прави непознатъ само чюждо-то одрипжно облякло.

Българе-ти, зачтото глѣдахъ че имѣ нестигати нѣколко-си думы за да ся въскачѣтъ и тѣи на Парнасъ, зехъ думѣ-тѣ севда, тъкмо като Гърци-ти думѣ-тѣ каимаканисъ, оставихъ думѣ-тѣ любовъ, либенье, както бѣхъ оставили Гърци-ти думѣ-тѣ топотиритисъ; за бравихъ думѣ-тѣ мирство, като гърци-ти думѣ-тѣ Еленъ, и закачихъ да думать *рахатъ*, като Гърци-ти Ромеосъ. — Толкосъ стои прилично на Гърци-ти, когы ся думать Ромеи, колкото и намъ, когы ся думаме че сме *рахатъ*. — Забравихъ думѣ-тѣ бранъ, битка, и намѣсто неѣ зехъ думѣ-тѣ кавга, сир. караница (зачто кавга чисто каранье ще рече), и закачихъ да наддавать; *кавгаджил*, *кавгалил*, сир. като нѣмахъ веке съ какво да ся бѣѣтъ въ битки, зачто изгубихъ орѣжыята, закачихъ да ся карать и помежду-си Колкото още думаме на дълго, толкосъ по-вече раздоръ-тъ става по-голѣмъ; нѣ ся завирамъ тукъ съ мыслѣ, че е доста единъ кривакъ на едни кола гърнци.

Лѣсно сегы може ся разбере какъ ся оимоти Българскый языкъ съ сбирщины и наддавки. Видѣхъ горкы-ти Българе, че съ сбирщины и наддавки намѣсто да ся качѣтъ на Парнасъ, тѣи ся засѣднѣхъ на чю-

клинаж. Закачихъ едни да исхвъргаты и да чистятъ, други да прѣдирватъ; закачихъ да турятъ камыкъ връхъ камыкъ, и ако вървятъ все тъй, може нѣкакъ да ся покачатъ, ако не на нѣкож планинж, а то поитъ на нѣкой връхъ.

Г-нъ М. Павлевъ, като единъ родолюбивъ Българинъ, отъ сърдце ся бжскалъ за да принесе рожбж на мило-то си Отечество, въ което си е най-напрѣдъ куснжлъ сладкж-тж очевнж видѣлинж, сбирание-то на този Рѣчникъ, когото азъ, съвсе че не бѣхъ врѣденъ да ся захванж за едни таквжзи мжчинж работж, зехъ го върху си, нарѣдихъ го и му поимотихъ сбирание-то, изяснихъ му всяка дума Българскы какъ е, и какъ ся може рече, и дѣто не ся намирахъ думы отъ говоримый языкъ, затичвахся тамъ, отдѣто ни излазя и имято, и кръвь-та, и гржды-ты, и мѣсо-то, и сжщо-то млѣко, дѣто сме го сукали. Нашій языкъ е Българскый както и Славянскый, нъ подъ друго право; и сегы е дума да ся разработа, а да ся работи ще рече, да ся отрѣби, да ся очисти отъ ржжды, и да му ся даде въспитванье спорядъ природж-тж му, пжкъ на това въспитванье трѣбва да съпикаваме п да вникнуваме като на всяко въспитванье. Неизлазятъ отъ всякж чѣлядь добры дѣца; неизлазя отъ перо-то на всичкы-ты писателе языкъ както приличя. Въ едниж къщж, дѣто баща-та ходи на едниж странж,

а майка-та на другъ, дѣца-та, вѣрж истинъ, имѣть различни кыпове, и какъ щѣтъ излѣзѣть, когы станѣтъ на врьсть, Богъ знае. На писателе-ты, които обыкають то тукъ то тамъ, на лѣно и на дѣсно, и тикать на книгъ, каквото имъ доде, безъ разсѣдъ, безъ сговоръ съ другы-ты, безъ цѣль, както имъ сѣ постѣпки-ты, тѣй имъ е и языкъ-тъ.

Какъвъ е този грѣхъ, дѣто за едни нѣчта толкось важны, толкось народны, да наширва, да дума, да разнася иманье нѣкой-си толкось, та да си спечали еднѣ грамадж непріатели!

Нѣкъ незнамъ какъ та нѣкой-си думать и имѣть все за по-добрѣ и за по-лѣсно, *темесукъ* а не *записъ*, *записка*, *-ихтибаръ* а не *честь*, *-баиръ* а не *врьхъ*, или какъ-годѣ инакъ по Българскы; познавашъ тутакъси, че тези чловѣци трѣбва да имѣть тегленье-то отъ сърдце на мухы-ты или брѣмбары-ты, които заминивать цвѣтъ-та та кацновать . . . незнамъ дѣ; тези чловѣци искать да имѣть, или имя незнамъ какъ, или очи незнамъ какъ, или главъ . . . съ еднѣ рѣчь, искать да сѣ бѣлѣжени.

Това е, милы мои Дѣчица, токо речи, всичкий-тъ този *Рѣчникъ на думы Турскы и Гръцкы*; вамъ ви ся казва да гы познавате, и вамъ приличя да направите, да ся нечюють веке ни въ писуванія-та ви, ни въ уста-та ви, ни въ кѣщи-ты ви, когы станете и

вы нѣкогы-си мѣжъе и бащи на чѣлядь; стари-ти ни пезнаяхъ толкъсь книгъ като васъ, и пакъ колко-годѣ поисхвърлихъ доста *вилѣты, школы, даскалы*, а вы нещѣте ли можа да дадете на ваши-ты дѣца този чистый, истрѣбный и разработеный языкъ както нѣгови-ти братья отъ еднѣ майкѣ?

Съвсе това мнозина думать; добро е всичко, нѣ на народа му трѣбвать знанія, и да му гы даде нѣкой-си пѣждно е да му гы показва съ дуны знанія отъ нѣго. И азъ казвамъ че на народа трѣбвать знанія, и да му ся дадѣтъ, трѣбва най-напрѣдъ да го научишь книгъ та да чете; пакъ нап-конъ трѣбва и Господство ти да имашъ и знанія, и прьвоначала, и порѣдъ та да можешъ му да знанія. Какъ ся дадохъ и ся давать знанія на подновены-ты Грьци съ думы-ты Италіянскы и Турскы съ *акторисъ, кадисъ, мухтисъ, сеизисъ*, или съ исхвърганье-то на едны таквысь безчетны думы и цѣлость-тѣ въ ветхы-ты и забравены-ты? Какъ е зель и зема знанія Французскый народъ? съ тъмно-то и неотбрано-то говоренье на нахыи-ты или съ языка Фенелоновъ? Пакъ въ кой ли народъ ся внесохъ или ся може внесехъ знанія съ неразработенъ и неоткъменъ языкъ? За да даде нѣкой-си знанія на народа трѣбва да има той най-напрѣдъ, и да гы има нѣкакъ на подрѣбно въ главъ-тѣ си, да не сѣ натрупаны, че тогыва както и да пише, никой

не му отбира. Пакъ най-напрѣдъ отъ единъ писатель, въ всичкии свѣтъ ся иска слогъ, и всичко-то свойство на знаніе-то да си има свое-то имя. Писатель-тъ, то ся знае, че трѣбва да знае по-вече отъ колкото народъ-тъ, зашто той, когы зема единъ книгъ въ рѣкъ, иска да научи поинѣтичко, сир. и знанія и имяна на тези знанія. Отъ писателя когы е тѣй ся иска слогъ, а като ся рече слогъ нещѣ ся рече думы благородны и разнородны съ цѣлость-тъ на единъ азыкъ; отъ писатель Българинъ да ся иска слогъ Българскы, а отъ мажъ, да ся иска порѣдъ. По нѣкъдѣ нѣкожъ думжъ ако и да ъ неразбира простый-тъ, той единъ пѣтъ, ако е научилъ да чете, пыта и ся двойно ползова. Попытай нѣкого-си, какво ся ползова Българинъ-тъ, ако рече *отечество* а не *виліята*? Пытамъ и азъ, какво ся ползова, ако рече *виліята* а не *отечество*? Какво ся ползова Гръкъ-тъ, ако рече *агогиятисъ* а не *кыраджисъ*, *скыникосъ* а не *акторисъ*? Толкова ся ползова, когыто има нѣкой-си свое-то си, та не дири чюждо. Когы е за да си исчистимъ языка отъ чюжденство и отъ думы зарѣждамы, когы е да ся даде на Българина единъ азыкъ по-разработенъ отъ колкото тогова, дѣто го е ималъ до сегы; когы е дума да ся съблѣче азыкъ-тъ едны дрипы, то тогыва ны хващатъ като нѣкой въртоглави съжалявалны чюствованія за народа, и съ вършанія-та и относны-ты си недаване показы, токо

какъ да можемъ да го (прѣпазаруваме) и да го снемемъ по-вече надолѣ отъ стѣна му. Срамно е, Господиновци, да стоимъ на срѣща всичко, каквото е Чисто-Българско, и да ставаме заставаचे на едни думы, които, колкото врѣмя ги обдържаме, като помѣнь ни сѣ врѣхъ листьа-та наши на едни врѣмяна врѣдны за оплакванье и за срамъ на робство-то. Българе! земете си назадъ думы-ты ваши, дирете ги насѣду дѣто ся говори Българскый языкъ, дирете ги въ ваши-ты книги, въ ваши-ты ветхы рѣкописы, въ майчиный си языкъ, и ся опрѣдѣлете само въ ваши-ты правици. Съ накарпенъ языкъ сте бѣле толкось години, та знаете какъ ви върви; поопытайтея и съ свой-а си и щѣте видѣ какъ ще ви трѣгне. Обърнетея та повижете какъвъ пѣтъ ви отвори най-главный ви Писатель богаткый Юр. Венелинъ, като раздири и ви обяви и стѣпки-ты и относки-ты на ваши-ты Прѣдѣды. Този почетенъ и незабравенъ мѣжъ е чувствовалъ, буденъ стоялъ и ся е потилъ за васъ. Почетете чувствованія-та на оногова, дѣто ви е искалъ добро-то, и недѣйте прави като жидовци-ти, които умарять свои-ты учителие. — А! А! А! Българю, зашто нѣмахъ слъзы-ты Іереміевы, зашто нѣмахъ душѣ-тъ му провидливѣ, за да плачѣ както оплакваше той святий-а Градъ!!! Ты си си напоила съ оцетъ и съ жлъчкѣ всички-ты, които ти сѣ поискали

добро-то, и си ся оставила измамена отъ онизи, които
ти блажихъ загубж-тъ. . . .

Александръ Т. Живковъ.

На 1 Юнія, 1855.

Букурещъ.

РЪЧНИКЪ

на думы

ТУРСКИ И ГРЪЦКИ ВЪ ЯЗЫКА БЪЛ-
ГАРСКИЙ.

А.

АБА, Бало, осмакыня.
АБАЛЛАЖКЪ, Заплѣс-
ванье, заплѣснуванье.
АБАЛАЪ, Заплѣсъ, лап-
нишь, заплѣснѣтъ.
АБРАШЪ, Лунавъ, луни-
чавъ.
АВДЖІЯ, Ловець, Ловчія.
АВДЖИЛЖКЪ, Ловство,
ловѣнина, ловительство,
§. метаф. дебенье, прѣ-
сѣдванье.
АВЪ, Ловъ, ловитва, ло-
вя, ловѣніе.
А!А, Срѣдоракъ, островъ.

АДЖ.

АДАМЪ-БОЮ, Чловѣш-
ка израстъ.
АДАШЪ, Едноимецъ, ед-
ноимникъ, сѣименъ.
АДЕТЪ, Обычай, навикъ,
привикъ, обыкновеніе.
§. нѣравъ, нравъ.
АДЖАИПЪ, Чюдно, чю-
дсно.
АДЖЕИСВАМЪ, Пожа-
вамъ, жалъ, съжал-
вамъ.
АДЖЕБА }
АДЖЕБЪ } да ли.
АДЖЕМАКЪ, Съжалванье

АЗМ.

пожалеваѣе, жалене, жалость.

АДЖЕМАЛЖКЪ, Глупѣвщина, глупѣвина, глупость.

АДЖИЗЛЖКЪ, Горчивина, горчина, горчивость.

АДЖИЛЕ, Набырзо, бырзо, наскоро.

АДЪ, гр пѣкъль, вѣчна мажа, прѣснодия.

АДЖМЪ, Раскрачъ, прѣкрачъ, крачка.

АЖДЕРХА, Виждь ламжя.

АЗГЖИЛЖКЪ, Бѣснина, бѣснота, разбѣснување, разбѣсување.

АЗГЖИЪ, Бѣсенъ, разбѣсенъ.

АЗДИСВАМЪ, Подлютавамъ, разврѣждамъ, §. разѣснявамся.

АЗ.ІЖКЪ, Засипъ.

АЗМАКЪ, Млака, мочярь, потръсякъ, глѣбъ, търсей.

АЛА.

АЙЛЯКЪ, Празденъ, бездѣленъ.

АЙЛЖКЪ, Плата мѣсячна, мѣсячина.

АЙНАДЖИЛЖКЪ, Опѣчина, опѣкщина.

АЙНАДЖІЯ, Опѣкъ.

АКАБЕТЪ, Когы да е, или когы, както да е, или какъ.

АКАНТІЯ, Виждь акантія.

АКЛЖШИМАКЪ, Отѣкмявање, погода, погаждане.

АКРАБА. Свой, свойникъ, роднина.

АКРАНИИЪ, врѣстникъ, едноврѣстникъ, съврѣстникъ.

АКЖЛИЯ, Умень, разумень, мадръ.

АКЖНТІЯ, Отичвање [отъ отичвася вода], стрѣвнотеченіе.

АЛАДЖАКЪ, Земање, зимање.

АЛЕ.

АЛАДЖІЯ, Купувачъ, купецъ.

АЛАЙ, Тържество, обрядъ, обрядчикъ, тържественъ обрѣдъ, ходъ, служба, опълченіе.

АЛАЧЪ, Виждь халачъ.

АЛАШИКЪ, Научень, обрѣгнѣтъ, вгурень, огурень.

АЛАШМА, обрѣгване, научване, наука, вгуряване, огуряване.

АЛАЩИСАНЪ, Виждь алашикъ.

АЛАЩИСВАМЪ, Обрѣгвамъ, научвамся, вгуровамся, огуровамся.

АЛДЖРИСВАМЪ, Договѣдвамся, съземамся, осѣтвамъ. §. Приканвамъ наземанье. §. Подемомъ.

АЛДЖРМАКЪ, Договѣдване, свѣщанье, съземанье. §. Приканъ на земанье.

АНМ.

АЛЕФЪ, Пламыкъ, пламыкъ, пламень.

АЛА, гр. съжзъ. Нъ, най.

АЛЧЯКЪ, доленъ, нищкъ.

АЛЯТЪ, орѣдіе, съчево.

АЛЖШЪ-ВЕРИШЪ, Земанье даване, търговія, търговщина.

АМААНЕТЪ } Залогъ, за-
АМАНЕТЪ } логъ. §. Вързѣтъ, мытовързѣтъ, търговскы пары.

АМАНЪ, Варѣ, варай.

АМБАРЪ, Виждь хамбаръ.

АНАЛОГІЯ, Уравненіе, Въздржѣіе, съразмѣрность, съмѣрность.

АНГАРІЯ, Виждь гарія.

АНДИСВАМЪ, Спомѣнявамъ, спомѣнувамъ, научавамъ, подсѣщамаъ.

АНДЖАКЪ, Виждь алаа.

АНКОРА гр. Котка, котва.

АНМАКЪ, Спомѣняване,

АРК.

- науиѣванье, подѣща-
нѣе.
АННАТТЖРМАКЪ, До-
казванье, рассказванье.
АННАШЖЛДЖ, Разумѣ-
ся, разбрася.
АНТИКА, Старина, дрѣ-
вность.
АПЖНСЖЗЪ, ненадѣино,
напрасно, безнадежд-
бно.
АРАБАДЖІЯ, Коларь,
коларинъ, коларникъ.
АРАБА-ЮЛУ, Коляльникъ,
обитъ пѣть.
АРАТЛИКЪ, Побратимъ.
АРГАТИМЪ, Вишь ер-
гатинъ.
АРЕСВАМЪ, гр. Уга-
ждамъ, угодно ми е,
вѣгодно ми е, хваща
ми очи-ты.
АРЕТМЕКЪ, Засрамва-
нѣе, засрамуванье.
АРЗУАЛ, Вишь харзуал.
АРКА, Грѣбъ, §. под-
дрѣжникъ, защитникъ,
закрыльникъ.

АРЖ.

- АРКАДАШЪ, Другарь,
другаринъ.
АРКАРЖ, Тутакъся, ту-
такся, тосѣ-часъ, този-
часъ.
АРМАГАНЪ, Поклонъ,
подарѣкъ, даръ.
АРМАНЪ, гр. Гумно.
АРМЕЯ, гр. Разсоль, прѣ-
соль.
АРОМАТЪ, гр. Благо-
воиша былка, благовоніа.
АРПАДЖИКЪ, лученъ,
разсадъ.
АРАВОНА, Вишь пей.
АРТЖКЪ, Пѣ-вече, пѣ-
вечъ, излишно.
АРТЖРДИСВАМЪ, Над-
давамъ, отхврълямъ, от-
хрыгамъ.
АРЪ, Срамъ, стыдъ, сра-
мота, стыдливость.
АРЖ, Раздалѣчь, нараз-
далѣчь, растояніе, от-
стояніе, подалѣе, мѣж-
длина.
АРЖЛЖКЪ, Мѣждина,
испомежду.

АХМ.

АСКЕРЪ, Войска, воинство.

АСЛАНЪ, Лъвъ, лвъ.

АСЛЖ, истина, сжщо, истника.

АСМА, Лвторасълъ, хвръстъ, лоза.

АСТАРЪ, подплата, рѣдко платно.

АТЛИЯ, Конникъ, конюхъ, коняникъ.

АТМАДЖА, Соколь.

АТЪ, Нсподвить конь.

АФЕРИМЪ, Блазъ! благоже! твърдъ добръ! много добръ!

АФЕТТИМЪ, Опростихъ, простихъ.

АФИФЪ, Тънъкъ, слабъ, тънкулястъ, слабичакъ, истънченъ.

АФИОНЪ, Опіумъ, сънна былка.

АФЪ, Прощка, опростяване, простяване.

АХКЖРЖ, Напрѣко, напрѣкы, напрѣспрѣкы.

АХМАКЪ, простъ, глу-

АШ.

пѣвъ, лапнишь, гламѣвъ.

АХТАПОТЪ, Вижь октаподъ

АХЧІЙКА, Поварница, готварка.

АХЧІЙНИЦА, Готварница, поварня, соколница, кухня.

АХЧИЯ, Готвачъ, поваръ, поварникъ.

АХЖРЪ, Вижь яхжръ.

АЧИГЮЗЪ, Гадаринъ, гадаръ, очетворецъ, отворенъ, очевадникъ.

АЧИКЪ, Отворенъ.

АШИКЛЖКЪ, Вѣшество, хытрина, хытрость, искусство.

АШИКЪ, Вѣшь, строишь, хытъръ, искусенъ.

АШИКЯАРЕ, Явно, очевидно.

АШИРТЪ, Прикалено, отъимѣрно.

АШІЙКА } Присада, при-
АШІЯ } садка.

БАЙ.

ЛШЛАДИСВАМЪ, при-
саждамъ.

АНЛАМА, Присадка.

АНШАЛЖКЪ, Пріятел-
ство.

АЯРЪ, Хытъръ. §. опыгъ,
испытъ, прѣнытъ.

Б.

БААРЕ-БЮТЮНЪ, Цѣль
цѣлокупенъ.

БАБА, Баща, тато, о-
тыць.

БАБАЛЖКЪ, тѣсть.

БАБУКЧА, Чьхларь, чь-
хларинъ.

БАДЕЯВА, помѣнь, по-
клонъ, даръ, помана
(отъ помянѣ), даромъ,
туне.

БАДЖА, Кумынь, дым-
никъ.

БАДЖАКЪ, Крачюль.

БАДЖАНАКЪ, Своякъ.

БАЗИ-КЕРЕТЪ, Наврѣ-
мены, понѣкогы, по-
нѣкогажъ.

БАР.

БАЙРАКТАРЪ, Прапор-
щикъ, знамянисосецъ,
знамяноносецъ, хорж-
гвоносецъ.

БАЙРАКЪ, Хоржгвь, зна-
мя, знаменіе, прапо-
рьць, бѣлякъ.

БАИРЪ, Рѣтина, рѣтъ,
врѣхъ, бырдо, могла,
зжбяръ.

БАКАМЪ, Вързія, кра-
сно дърво.

БАКІЯ, Остатъкъ.

БАКЛА, Едъръ бобъ.

БАКЛАВА, Точено, мѣ-
дица.

БАКТИСВ 'МЪ, Дотѣ-
гнувамъ, дотѣвамъ, о-
мръзнувамъ.

БАКШИШЪ, Поклонъ, по-
даръкъ, доброволенъ,
произволенъ даръ.

БАКЖРЪ, Мѣдь.

БАЛДЖРЪ, Крачюнь, де-
бѣль, дебѣлина.

БАЛТІЯ, Брадва, топоръ,
сѣкыра.

БАРАБАРЪ, наедно, изе-

БАТ.

дно, заедно, равно,
изравно.

БАРАШИКЪ, Помирява-
нье, помирство, миръ,
удобруванье, сговор-
ванье.

БАРДАКЪ, Кърчягъ.

БАРЕМЪ, Понѣ.

БАРУТЪ, пушченъ прахъ,
пушаченъ прахъ.

БАСАМАКЪ, Стѣнало,
стѣпъ, стѣпень, стѣна,
стѣнникъ.

БАСКЖИЖКЪ, Разбой,
разбиванье, врѣхѣтва-
нье, нападуванье

БАСМА, Пѣстрило, пе-
чатенъ платъ.

БАСЪ, Захващеница,
захващанка, облогъ.

БАТАКЧІЯ, Пропадинкъ,
пропастинкъ.

БАТАКЪ, Тыня, локва,
каль.

БАТАРДИСВАМЪ, Про-
падамъ, погрязнувамъ,
погрѣждавамъ.

БАТКЖНЪ, Вхлѣбнѣтъ.

БАШ.

БАТТИСВАМЪ, Потъ-
новамъ, потъвамъ, за-
гложновамъ, заглѣ-
звамъ.

БАХТІЯ, Чѣститъ, чѣ-
ститъ щастливъ, бла-
гополученъ.

БАХТЪ, Чѣсть, щастіе,
получай.

БАХТЪ-СЖЪ, Злочѣ-
стенъ, злочѣсть, зло-
полученъ, злѣштенъ.

БАХЧОВАНИНЪ, гради-
наръ, градинаринъ.

БАХЧЯ, Градина, садъ.

БАШАБАШЪ, Равно и
равно, едно за друго.

БАШАБОНЪ, Празденъ,
праздноглавамъ.

БАШАРДИСВАМЪ, Спо-
лучвамъ, налучовамъ.

БАШКА, Отдѣлно, осо-
бно, особито. §. инакъ,
друго-яче.

БАШКА-ТЮРІЯ, Инакъ,
друго-яче.

БАШЛАМА, Поклонъ, по-

БЕК.

даръ, подарѣкъ, даръ.

§. приставка.

БАШЛАЖКЪ, Оглавникъ,
углавникъ, оглавъ.

БАШЬ, Главатаръ, гла-
вень, най-голѣмъ. §
вижъ юсте.

БАХЪ-Я } Май, токо
БАЯА } май.

БАЯЛДИСВАМЪ, При-
мирамъ, обмирамъ.

БЕЦЕЛЪ, За менѣ, за
мень, на мое мѣсто,
на мѣсто менѣ.

БЕДЖИТЪ, Нѣждно, твър-
дѣ потрѣбно.

БЕЗБЕЛН, Явно, при-
родно

БЕЗДИСВАМЪ, Отри-
чамся, отхвъргамся.

БЕЗИРЪ, Лѣнѣ.

БЕЗИРЪ-ЯА, Лѣнено
масло.

БЕКЛЕМЕ, Вардія, стра-
жа, паза.

БЕКРИЛКЪ, Пѣяство.

БЕКРИЯ, Пѣянецъ, пѣ-
неца.

БИЛ.

БЕКЧИЯ, Падаринѣ, па-
даръ, вардачъ.

БЕКЯРИНЪ, Неженякъ,
неженецъ, свободенъ.

БЕЛКЫМЪ, нѣма, лѣ-
гома, лѣгомн. § може
нѣкакъ, можно, мо-
жеса.

БЕЛЪ-ЕТМЕМЪ, не ся
угърбямъ, не ся по-
давамъ, не ся покора-
вамъ, не ся скланямъ.

БЕЛАЗИКЪ, Вижъ билѣя-
зикъ.

БЕЛЯ, Накость, напасть,
тягость, немирство, бес-
покойство.

БЕНТЪ, Язъ.

БЕРБЕРИНЪ, Бріячъ.

БЕРЕКЕТЪ, Споръ, и-
зобиліе, обиліе, рѣха.

БЕСЛЕМЕ, Храненикъ,
посыненникъ, посыненъ.

БЕТЪ, Грозно, безобра-
зно, скотина.

БИКМЕ, Сукаръ копри-
нецъ.

БИТ.

БИЛГЫЯ, Гладилка, гладило, точило, острилка, острило.

БИЛДИКЪ, Познайникъ, познаникъ, познатъ.

БИЛИГЫЯ, Вижь билгыя.

БИЛЮКБАША, Пълководецъ, главатаръ.

БИЛЮКЪ, Вижь бюлюкъ.

БИЛЮРЪ, Голоть, по гр. кристалъ, Хрусталъ.

БИЛЪЯЗИКЪ, Гривна.

БИНА, Сграда, зданіе.

БИРАЗЪ, Малко нѣчто.

БИРДЕ, И да е, ако е, чяко, нѣка е.

БИРДЕНЪ, Изедижъ, изведижъ.

БИРЛИКЪ, Съединенъ, съгласенъ. §. заедно, наедно, ведно, въедно.

БИРЪ-КАРАРЪ, Непрѣстанно.

БИРЪ-КЕРЕТЪ, Веднѣжъ, въедижъ, еднѣжъ, единъ нѣтъ.

ВИРЪ-ЮЗЛЯ, Едноликъ, съ едно лице.

БОЗ.

БИТИВИЯ, Цѣлъ цѣлокупенъ.

БИТИРДИСВАМЪ } До-
БИТИРИСВАМЪ } вър-
шямъ, свръшямъ.

БИТИШИКЪ, Вѣшникъ.

БИЧИМЪ, кроежъ. §. зелена трѣва.

БИЧКЫЯ, Кройница.

БИЕНДИ-МИ, Спорядъ
угодѣ-тъ ми, по сгодѣ-
тъ ми, което ми ся у-
годи, угодно-то ми, въ-
годно-то ми, което
ми хваща очи-ты.

БИОЛМЕ, Отдѣлъ, от-
дѣленъ късь, сѣкъ,
часть.

БЮЛЮКЪ, Пълкъ, сбунъ,
гюта, навалица.

БЮЛЮКЪ-БАША, Вижь
билюкбаша.

БОАЗЪ, Вижь буазъ.

БОЗГУНТУЛУКЪ, Раз-
мирица, завѣра.

БОЗДИСВАМЪ, Разва-
ляяъ, покварямъ, по-
вреждамъ.

БОР.

БОЗУКЪ, Разваленъ, по-
кваренъ, повреденъ.

БОЙ, Израсть, высочина.

БОЙДАШЬ, Сврѣстникъ,
сврѣстенъ, шнѣкъ.

БОЙЛИЯ, Израстенъ, вы-
сокъ.

БОКАГЫН, Оковы, сплн-
ки, сплвки.

БОКЛУКЪ, Гноище, гной,
гуной, измѣтъ, смѣтъ.

БОЛАНЖЪ, Мжтенъ,
размжтенъ.

БОЛАШИКЪ, Нечистъ,
оцпанъ, омоцанъ, на-
мацанъ, мръсенъ, смръ-
сенъ, огалатенъ.

БОЛЕКЫ, Дано, давно,
ега.

БОЛДУКЪ { Споръ, спо-

БОЛЬ { ренье, изо-
баліе, обаліе. §. *болъ*,
широкъ.

БОРИЯ, Трѣба, трѣбница,
трѣмбница.

БОРСУКЪ, Язовецъ.

БОРУНЬ, Кжтъ, жгълъ,
рогъ. §. *метаф.* завой.

БУЮ.

БОРЧЬ, Длѣтъ, длѣ-
жность, длѣжность.

БОХЧЯ, Маца, вързани-
ца, вързанка.

БОШЬ, Праздно.

БОЯ, Цвѣтъ, шяръ, о-
брошеніе, краска, бро-
ша, калило, калила.

БОЯДЖІЯ, Оброшникъ,
красилникъ.

БОЯДИСВАМЪ, Обро-
шявамъ, калявамъ.

БУАЗЪ, Гърло, проли-
въ, устье.

БУДАЛА, Телникъ, не-
свѣстникъ, несвѣстенъ.

БУЗААЛЖЪ, Садина,
дрѣвна трѣва.

БУЛИНА, гр. Лжстунка,
люспунка.

БУРГЫЯ, сврѣдѣль.

БУРМА, Витло.

БУТЬ, Кжлка, бедро.

БУЮРДИСВАМЪ, Запо-
вѣдовамъ, повелявамъ,
заржчнамъ.

ВЕЗ.

БЮВЕТЪ { Виръ, джабо-
БЮЕТЪ { чина, глжбо-
чина.

БЮЛБЮЛЬ, Славѣй,
славяй.

БЮЛЮРЪ, Вижь билюръ.

В.

ВААДЕ, Вижь ваде.

ВАДАИЛЖКЪ, Покж-
щина.

ВАДЕ, Нарокъ, нашъ-
ствіе, сѣрокъ, опрѣ-
дѣленіе.

ВАЗГЕЧЪ, Оставися.

ВАКУФЪ. Иностранскы
имотъ, обителско и-
манье.

ВАРЕЛЪ, гр. Бѣдне,
бѣчвица, возелничка.

ВАРДИСВАМЪ, Продѣ-
жавамъ.

ВАРЛАКЛІЯ, Имотень,
богаты.

ВЕЗНЕ, Кѣпонкы, вѣси-
цы.

ГАЙ.

ВЕКЫЛИНЪ, настойникъ,
пристойникъ, пѣлно-
мощникъ. §. натоварень.
§. управитель, кѣрми-
тель.

ВЕРГЫЯ, Биръ, бирія,
давнина, даждія, дань,
данъкъ, подать, залогъ.

ВЕРДЕРИСВАМЪ, прѣ-
давамъ.

ВЕРЕСІЯ, почякъ, на-
вѣра.

ВЕХРЕМЪ, Суха кашлица.

ВИРАНЪ, Пусть, пору-
тень.

ВРАКОЗУШЪ, гр. Вижь
учукуръ.

Г.

ГААЗІЯ, Побѣдитель, по-
бѣдливъ, навивачъ.

ГААЛЕ, Вижь гайле.

ГАЗЕПЪ, Гнѣвъ, ядъ,
лютина. §. гнѣвливъ,
ядовитъ, лютъ.

ГАЙЛЕ, Грыжа, попе-

ГЕВ.

чяванье, печаль, скръбь,
жалость.

ГАЙРЕТЬ, Вижь кай-
реть.

ГАЙТАНЬ, Обтока, му-
товъць, нишникъ, у-
крайникъ, снуръкъ, ну-
ръ.

ГАМЪ, Вижь гайле.

ГАРГЫЯ, Вижь маздракъ.

ГАРІЯ, Тлака, подва-
да, нагонъ.

ГЕБЕРЯСА, Пьсетяса,
псетяса.

ГЕВЕ, Вижь гюве.

ГЕВЕЗЕ, Бжрборникъ,
бръщолявникъ, ломот-
никъ, празномель, пу-
стомель, пустомелникъ,
глумявъ, пустословъ,
празднословъ, праздно-
словець, блядивъ, бля-
дословець, бълтовникъ.

ГЕВЕЗИАНЪ, Римизянъ.

ГЕВЕЗЪ, Римизъ.

ГЕВЕНДІЯ, Обезчестна,
безчестна, нечестна,
обезславена.

ГЕЧ.

ГЕВРЕКЪ, Кръхъкъ, нѣ-
жень, нѣкъ.

ГЕВШЕКЪ, Мѣкышаръ,
суръвъ, разслабенъ,
неджавъ, развлѣканъ,
развлѣченъ, распасжнъ.

ГЕЛБЕРЪ, Тегличъ, (бѣ-
чварско, кацарско сѣ-
чево).

ГЕЛИРЪ, Доходъ, при-
ходъ.

ГЕЛИШИРЪ, Съвземанье,
подохождање на себе.

ГЕМЕНІЯ, Вижь иминія.

ГЕМЪ, Юзда.

ГЕРДАНЪ, Въртонъ. §.
бездъна, бездъніе, про-
дъніе, пропасть. §. бър-
зей.

ГЕРЧЕКЪ, Истина, на-
истина, наистинка.

ГЕЧЕРДИСВАМЪ } Прѣ-
ГЕЧЕРИСВАМЪ } кар-
вамъ, прѣминвамъ.

ГЕЧИНДИСВАМЪ, Прѣ-
хранвамъ, прѣчитавамъ,
поминавамъ.

ГЕЧИНМЕКЪ, Прѣхран-

ГЮБ.

ванье, прѣпитаванье,
поминѣкъ, поминокъ.
ГЕЧИТЬ, Бродъ, прѣ-
ходъ, проходъ.
ГЕЧМЕ, Прѣлка.
ГИМИЯ, Лагѣя, ладія,
корабъ, корабль.
ГИМИДЖИЯ, Корабѣя,
корабникъ, корабльникъ,
корабленникъ, пловецъ.
ГИРИЗЪ, помыйникъ.
ГЮВЕ, Зѣтъ. § гюве,
ужъ, ужка, ужъ-бо-
жемъ.
ГЮЗЛУЦИ, Цѣкла, очила,
зѣркала, зѣрцала.
ГЮЗЪ-БААДЖИЯ, Омай-
никъ, умайникъ.
ГЮЛЬ, Локва, млака,
тыня, блато.
ГЮЧЪ, Товаръ. § вижъ
калабалжкъ.
ГЮСЛЮКЪ, Нагрѣдникъ,
прѣдгрѣдникъ, брѣна.
§ нагрѣсьникъ.
ГЮБЕКЪ, пѣпъ, пѣпъ.
ГЮБРЕ, Торъ, торъ, гной,
гуной.

ГЮР.

ГЮВЕНДЖИРЛИКЪ, Гѣ-
лѣбникъ, гѣлѣбница,
гѣлѣбарникъ, гѣлѣбар-
ница.
ГЮВЕНДЖИРЪ, Гѣлѣбъ.
ГЮВЕНДИСВАМЪ, На-
емамъ, дръзнованъ,
сѣмъ.
ГЮДЖЕНЪ, поръ.
ГЮДЖУЛЕ, Едванъ, едванъ.
ГЮМЕ, Бурдѣлъ, бур-
дѣй, изба.
ГЮМРУКЧИЯ, Мытоемяць,
мытникъ, мытарь.
ГЮМРУКЪ, Мыто, по-
дать. § мытница, мы-
тарница, мытарство.
ГЮНДЕЛИКЪ } Дневна
ГЮНДУЛУКЪ } плата,
поденщина.
ГЮНОЛЬ, Воля, про-
изволеніе.
ГЮРЕШЪ, Борба, бо-
ренъе.
ГЮРЛЮКЪ, Буренакъ,
буренякъ.
ГЮРЪ, Спорно, обильно.
ГЮРЮКЪ, Духало, мѣхъ.

ДАЙ.

ГЮРЮЛТІЯ, Глѣчка, глѣ-
чава, крамола, побѣса,
развратъ, маеть, нѣз-
мѣтванье.

ГЮЧЬ, Мѣчно, усилено,
притѣснено.

ГЯВУРЬ } Безвѣрникъ,
ГЯУРЬ } невѣрникъ.

Д.

ДААВЕТЛІЯ, Поканенъ,
привыканъ, призванъ.

ДААВЕТЬ, Поканванье,
привыкванье, призова-
ванье, призваніе.

ДААВІЯ, Сѣдба, сѣдъ,
сѣдство, сѣжденіе.

ДААХЫ, И да е, ако и
да е, нѣка и да е.

ДАВАДЖІЯ, Съпръникъ,
съперникъ, съпроти-
вникъ, съпостать, сѣпръ

ДАВРАНМА, не ся свѣ-
ствай, не ся дръжъ,
недръзновай, несмѣй.

ДАЙМА, Всякегы, вся-
когажъ. всегда, вынагы.

ДАР.

ДАКЫКА, Строка, ми-
нута, малюта, дробъ.

ДАЛАКЪ, Слѣзена, сле-
зена, слѣзенка.

ДАЛГА, Вижь талазъ.

ДАЛДИСВАМСЯ, Впу-
щаюся, спущаюся.

ДАЛДЖРМА, Присадка,
одводъ (на лозе).

ДАЛКАУКЛУКЪ, Гѣбо-
снѣя, былинакство.

ДАЛКАУКЧІЯ, Гѣбо-
сникъ, былинакъ, из-
мамачъ.

ДАМАРЬ, Бѣенъ на жи-
лѣ-тѣ (pulsus).

ДАМГА, печать. § вижь
леке.

ДАМЛА, Припадванье,
примиранье, обморъ,
обморѣкъ. § капка, кап-
чица.

ДАНАЩИСВАМСЯ, До-
пытываюся.

ДАРА, Спадъ, отставъ,
отметъ, отлогъ, извѣ-
ска, вывѣска.

ДЕН.

ДАРАШЛЖКЪ, Тѣсно-
тія, тѣспина, тѣснота,
тѣсноть.

ДАРГЖНЪ, Сърдитъ, я-
досжнъ.

ДАРЧИНЪ, Корица, сла-
чица.

ДАСКАЛЬ, *гр* Учитель,
прѣподавачъ, настав-
никъ.

ДАФИПЪ, *гр*. Узоръ, вы-
чюръ, лавъръ.

ДАЯНАКЛЯ, Траетинъ,
траипъ.

ДАЯКЪ. Подпорка, по-
магалка, пазмарка.

ДЕВЕ, Вижъ камила.

ДЕВЕ-КУШУ, Велблѣд-
ско пиле, птиче.

ДЕЗГЫН, Вижъ дизгын.

ДЕЛФИНЪ, *гр*. Морска
свинья.

ДЕМЕКЪ, Сирѣчь, то е,
което ще рече.

ДЕМЕТЪ, Снопъ, брѣмя.

ДЕНБЕЛЬ, Мързеливъ,
лѣжкъ, лѣнивъ, не-
радивъ.

ДЕР.

ДЕНЕДИСВАМЪ, Упо-
знавамъ, заблѣлѣжвамъ,
пригладвамъ, опытвамъ.

ДЕНЕМЕКЪ-ИЧИНЪ, За
испытъ, за опытъ.

ДЕНКЪ, Половинъ то-
варъ, една страна, съ-
размѣрность. § четвъртъ
на драма.

ДЕРВЕНТЪ, Тѣсно мѣ-
сто (кисура). § убитъ
пѣтъ, работникъ пѣтъ.

ДЕРЕ, Бара. § долчина,
долъ, ждолъ, ждолъ,
ждоліе, ѡждолъ, долина,
раздоліе, усоя.

ДЕРЕКЪ, Стѣлпъ, соха,
попъ, складъ, пазмарка,
подпорка, подставка.

ДЕРМАНСЖЪЗЪ, Немо-
щень, слабъ, безси-
лень.

ДЕРМАНЪ, Сила, мо-
щность, мощъ.

ДЕРТЛИВЪ, Неджгъвъ,
неджжливъ, неджженъ,
врѣгавъ, хлѣмавъ.

ДЖЕ.

ДЕРТЬ, Недѣжство, недѣжъ.

ДЕРЯДЕНИЗЪ, Море.

ДЖАБА, Залудо, напусто, напустошь, напраздно, наничто, всеу, беспоизж. § туне, даромъ, подаръкъ, подаръ, даръ.

ДЖАБАЛАДИСВАМЪ, Бръщеливъ, бърборъж, пустомелъж, пустословъж.

ДЖАДИЯ, Вещица, вещерка.

ДЖАНАБЕТЪ, Бездушникъ, бездушенъ.

ДЖАИЖМЪ, Дуно моя, душе моя, душице моя.

ДЖЕБЪ, Вижь джобъ.

ДЖЕВАИРЪ, Бесцѣнъ камыкъ, драгоцѣнъ камыкъ.

ДЖЕВАПЪ, Вижь джуапъ.

ДЖЕЗВЕ, Поварниче, поварче.

ДЖЕЙСУРЪ, Сърдечивтъ,

ДЖИ.

смѣивъ, дръзливъ, дръзновенъ, дръзостенъ.

ДЖЕЛАТИНЪ, Главосѣчь, главосѣчець, сѣчець, палачъ.

ДЖЕЛВЕ, Окръшлякъ, крѣшлякъ.

ДЖЕЛЕНИНЪ, Купувачъ, купецъ, търговецъ на добытъкъ.

ДЖЕМАЛЪ, Плашило, страшило, страшилище, пужало.

ДЖЕНДЕМЪ, Пыкъль, вѣчна мѣка, прѣисподня, продънь, пронасть.

ДЖЕЦКЪ, Бой, битка, битва, бранъ, рѣвань, борба, сраженіе.

ДЖЕРА, Живница, живеница, живина (fistula).

ДЖЕРАХЪ, Раноцѣль, раноцѣлитель, язвоцѣль.

ДЖИГЕРЪ, Дробъ.

ДЖИМБИСЪ, Вижь чимбисъ.

ДЖИЛВЕ, Вижь джелве.

ДЖИНСЪ, Ощерь, во-

ДИК.

- щеръ, влака, пасмина,
родъ, плѣмя.
ДЖОБЪ, Пазувникъ, па-
зуварь, карманъ.
ДЖОЛАНЬ, вижь чоланъ.
ДЖУАНЪ, Отговоръ, от-
говаранье, отвѣтъ.
ДЖУМБИШЬ, Веселія,
веселба, весело прѣ-
минуванье, проминива-
нье, радость.
ДЖУРУКМА, Хврьчило.
ДЖУДЖЕ, Дуко.
ДИБИДИОСЪ, Съвсе, отъ
край до край, до су-
шъ, до шюшъ.
ДИБИ-ЮКЪ, Дъно нѣма,
бездъно.
ДИВАНЕ, Налудничавъ,
възлудничавъ.
ДИВИТЬ, Мاستилница,
чернилница.
ДИЗГЫИ, Подврьскы.
ДИКАТЬ, Вникнуванье,
вниманіе.
ДИКЪ, Стрьвно, надолъ,
падолъ, навалено.
ДИКЫСЪ, Пожъщина.

ДІЯК.

- ДИКЫШЬ, Ржбъ.
ДИЛАВЪ, вижь маша.
ДИЛБЕРЪ, Хубъвъ, при-
личенъ, гыздавъ, кра-
сенъ.
ДИНГЫЛЬ, Ость.
ДИНЧЬ, Кръвенъ, крѣ-
вовать, напрыщаль.
ДИПЧЮГЪ, Дънярь.
ДИРЕКЛЯ, Пазмарникъ,
стълпникъ.
ДИРЕКЪ, вижь дерекъ.
ДИСАГЫ, гр. Котомка,
котемка.
ДИСКОЗЪ, гр. Блюдо,
блюдъ, паничіе, по-
днось.
ДИШЛЯ, Зжбать, зж-
бастъ, зжблястъ.
ДИОРТЪ-КЮШЕЛЛЯ.
Четвъртитъ, четвържо-
голенъ.
ДІЯВОЛЪ, гр. Бѣсъ, не-
пріязнь, чортъ. § лихъ,
хытьрь.
ДІЯКОНЪ, гр. Църковенъ,
чорковенъ служитель,
служникъ, помощникъ.

ДУВ.

ДІАМАНТЬ, *гр.* Бесцѣнъ
камыкъ, драгоцѣнъ ка-
мыкъ.

ДІЯТА, *гр.* Завѣтъ, за-
ващаніе. § *dieta*, паза,
прѣназа, грыжа, мѣр-
ка въ яденіе и піеніе.

ДОКУНДИСВАМЪ, До-
качамъ, досѣгамъ.

ДОЛАНДАРАДЖІЯ, Омо-
таинникъ.

ДОММАЛЖКЪ, Нарой,
наливъ.

ДОМУЗЪ-БАЛЖ, вижъ
делфинъ.

ДОСТЪ, Пріятель, лю-
бимецъ, побратимъ,
другъ.

ДРУМЪ, *гр.* Пѣтъ, пѣ-
тека, ристаніе.

ДУБАА, Молба, моленіе,
молитва.

ДУВАДЖІЯ, Богомолецъ,
богомоль.

ДУВАРДЖІЯ, Зидаринъ,
зидаръ, стѣнозидатель,
зидчія, здатель.

ДУВАРЪ, Зидъ, зиздъ,

ДЮЙ.

стѣна, § ограда, за-
града, заградъ.

ДУМАНЪ, Пушакъ, дымъ.
§ пара, съпухъ. § мѣ-
гла, тьма.

ДУРГУНЪ, Запрѣлъ, о-
слаблялъ, слабъ, и-
спосталѣлъ.

ДУРІЯСТЪ } Червеникъвъ
ДУРЬЯСТЪ } червеничавъ,
въсчервень, надруиень.

ДУРМАДЖІЯ, Стржгаръ,
стржгаринъ, стругаръ,
стругаринъ.

ДУШМАНИНЪ, Непрія-
тель, врагъ, вражд-
бникъ, вражмашъ, иза-
дникъ, крѣвникъ.

ДУШМАНАЖКЪ, Непрія-
телство, вражда, вра-
жда, изѣдство.

ДЮВЛЕТЛИКЪ, Цар-
ствуваніе, царуваніе.

ДЮЗГЮНЪ, Нагласено,
сгласено, натѣкмено,
отѣкмено, сговорено.

ДЮЙМЕ, Жапка. § пе-
тѣлка.

ДЮШ.

ДЮКЯНЬ, Работалище,
дѣлалище, дѣлателище,
продавница, продавал-
ница, вещепродавал-
ница.

ДЮКМЕ, Излѣвъ, излянъ.
ДЮКМЕДЖІЯ, Лѣецъ,
ліецъ, излѣвачъ, излѣ-
ицъ.

ДЮЛГЕРИНЪ, Кжщо-
градитель, Кжщотво-
рецъ, домоздатель, те-
ктътеницъ, дърводѣль,
дърводѣлецъ.

ДЮЛЮМЪ, Лѣха, увратъ.
ДЮМЕНДЖІЯ, Кръмчія,
крѣмачъ, крѣмителъ,
правителъ.

ДЮМЕНЬ, Кърма, кър-
мило, кърмичіе, кър-
мице.

ДЮНЕМЕЧЪ, Завой, за-
вратъ.

ДЮСЪ, Равно, гладко.

ДЮШЕКЪ, Губеръ, по-
стеля, постелка, по-
стилка.

ДЮШЕМЕ, вижъ калджрма.

ЕДЕН.

ДЮШКЮНЬ, Отпадижлъ,
западнжлъ, испаднжлъ.
ДЮЩИСВАМЪ, Отпа-
дновамъ, западновамъ,
испаднавамъ.

Е.

ЕБЕДЕ, Съвсе, никогы,
никогажъ.

ЕВАЛЛАХЪ, Покорство,
покоряваньє, покореніе,
покоръ.

ЕВСАЙБІЯ, Домакынъ,
стопанинъ, домовла-
дыка, кжщовникъ.

ЕГЕРЪ, Ако.

ЕГЛЕНДИСВАМСЯ, За-
лѣгвамся, залисвамся,
занимавамся, забавля-
вамся, заниквамся.

ЕГЛЕНДЖЕ, Залѣгало,
залѣгваньє, игралце,
залисваньє, заникваньє,
занимаваньє, забавля-
ваньє, забанка.

ЕДЕКЪ, Поводникъ.

ЕДЕНДИСВАМЪ, Спечял-

ЕЛЧ.

ванъ, придобывамъ,
добывамъ.

ЕДЕНСИЗЪ, Безсраменъ,
безсраминъ, безоченъ,
безочивъ, якоокъ.

ЕЖНЕБЕДЕНЪ, Огъ не-
видѣно.

ЕЗИКЪ, Смазанъ, сплѣ-
скаиъ.

ЕЗЛЕДИСВАМЪ, Диръ,
дыръ, дѣбж, слѣдж,
шлякамъ.

ЕКЛЕМЕ, Наддавка.

ЕКМЕКЧІЯ, Хлѣбаринъ,
хлѣбаръ.

ЕКЫМИНЪ, Лѣкаръ, цѣ-
литель, цѣритель.

ЕЛА, гр. Върви самъ,
доди, дойди самъ.

ЕЛБЕТТА, Когы да е,
както да е, или какъ.

ЕЛВЕРМЕСТЪ, Недава
ржка, непоная, не-
понося, неизнася.

ЕЛЕКЪ, Плѣщи, забунъ,
свита.

ЕЛМАЗЪ, вижъ діамантъ.

ЕЛЧІЯ, Пратеникъ, про-

ЕПИ.

воденикъ, проводникъ,
посланикъ, сълъ, по-
сълъ.

ЕМАКЪ, вижъ ямакъ.

ЕМЗА, Подписка, под-
пись.

ЕМИНЪ, Клѣтва, клѣ-
ненъе.

ЕМИРЪ, Заръчванъе, по-
велѣніе, заповѣдъ, при-
казъ.

ЕМИШЕРЛІЯ, Нашанецъ,
едноселянинъ, едносе-
лецъ, едноземець, съ-
отечникъ, съотечествен-
никъ.

ЕМИШЪ, Овошка, вош-
ка, овощъ, плодъ, ро-
жба.

ЕМФІЕ, Прашакъ.

ЕНСЕ, Вратъ, вратнякъ,
шія.

ЕНУСЪ, Токо что, токо
като, токо, чтоиъ.

ЕНАРХЫЯ, гр. Нѣхья,
область.

ЕПИТАФІЕ, гр. Надгро-
біе.

ЕШК

ЕПИТРАХЫЛЪ, *гр.* Привязъ, свора.

ЕПИТРОПЪ, *гр.* Настойникъ, наставачъ, приставаачъ, нагладачъ.

ЕРБАПЪ, Врѣдень, достоень, достоинъ.

ЕРГАТИНЪ, *гр.* Работникъ.

ЕРГЕНЪ, Момъкъ, младъ, юнота, юноша.

ЕСКЫЗЕМАНЪ, Староврѣменскы, древень, другочень.

ЕСПАНЪ, Дрехы, облякла.

ЕСПАТЪ, вижъ испатъ.

ЕТТИРДИСВАМЪ, Допълновамъ, додавамъ.

ЕФИМЕРІЯ, *гр.* Седмичникъ, седмичень, седмичень.

ЕФТИНО, *гр.* Сходно па цѣнѣ, нескѣпо.

ЕШЕКЛИКЪ, Магартарія, магарщина, магарія.

ЕШКЫНЪ, Ходъ, ходенъе.

ЗАМ.

ЕШЬ, Другарь, другаринъ.

ЕЩАХЪ, вижъ ищахъ.

З.

ЗААРЕ Храна.

ЗАБИТИНЪ, Исправникъ, управитель.

ЗАБОРЧЛЯВАМЪ, Задлъжнявамъ, задлъжнявамъ.

ЗАБУНЪ, Посталя, слабъ, болѣстенъ.

ЗАВАЛЯТА, Горкый, бѣдный, злоорисанный.

ЗАВАЛЪ, Повреда, вреда, тщета, тыщета.

ЗАВГА, вижъ залга.

ЗАЙРАКЪ, Посталя, сухъ, сухульсть.

ЗАИФЪ, Немоощень, изнемогнать, безсиленъ, слабъ.

ЗАЛГА, Опалакъ, обтѣгъ, теглило.

ЗАМАНЪ, Всякогы, вся-

ЗАХ.

- когажъ, выпагы, всегда, § врѣмя.
- ЗАМКЪ, Кѣй, смола.
- ЗАНДАНЬ, Задѣнка, яма.
- ЗАПТИСВАМЪ, Овладе-
вамъ, обладавамъ. §
въспирамъ, опирамъ.
- ЗАПТІЕ, Пандуринъ, па-
зителъ.
- ЗАРАРЛІЯ, Пъгубенъ, тѣ-
шетенъ, вреденъ, вре-
дителенъ, убыточенъ.
- ЗАРАРЬ, Пъгуба, загуба,
повреда, тѣщета, у-
щърбъ, жладва, казнь,
калзнь.
- ЗАРАФИНЪ, Промѣни-
тель, измѣнитель.
- ЗАРЗАВАТЪ, Зеленчюгъ,
зелье.
- ЗАРИФЪ, Милъ, сгоденъ,
красивъ, хубъво напра-
венъ.
- ЗАХМЕТЛІЯ, Труденъ,
затрудливъ, мѣченъ.
- ЗАХМЕТЬ, Трудъ, бж-
щенъе.

АХМ.

- ЗЕВЗЕКЪ, Цалнатъ, рас-
крива, разюденъ, цап-
натъ.
- ЗЕВКЛЕНМЕКЪ, под-
земка, прѣплѣска, при-
свивка, подиграчка.
- ЗЕВКЪ, Веселія, веселба,
весело прѣминуванъе.
- ЗЕЙТИНЪ, Дървено масло.
- ЗЕМНАРЕ, Женолюбецъ,
женолюбъ, женчо.
- ЗЕНГЫНЪ, Богатъ, имо-
тенъ.
- ЗЕНГЫЯ, Стръмень, стрѣ-
мя, стѣлка.
- ЗЕРДАВА, Съболъ.
- ЗЕХИРЪ, Ядъ, отрова,
отрава, гнѣвъ, лютина,
лютость.
- ЗІАДЕ, Пó-вече, пó-вы-
ше, пó-много.
- ЗІАНЪ, Разпелѣванъе,
разносванъе.
- ЗІАФЕТЪ, Огощеніе, го-
щеніе, гощаванъе, пиръ,
пиршество, пированіе.
- ЗОГРАФИНЪ, гр. Живо-

ИЗИ.

писецъ, кыпописецъ,
шарописецъ.

ЗОГРАФІЯ, *гр.* Живо-
пись, живописанье, кы-
попись, кыпописанье,
шаропись, шарописанье.

ЗОЛУМЪ, Пакость, по-
вреда.

ЗОРАКЫ, вижь зорленть.

ЗОРБАДЖІЯ, Насилиникъ,
насилитель.

ЗОРЛЕНЪ, На силъ, безъ
воли.

ЗОРЪ, Тегло, мѣка.

ЗЮЛЮМЪ, притѣсненіе,
притѣсняванье.

ЗЮЛЯМЪ, усиромашентъ,
испадижлъ.

ЗЖЛГА, вижь залга.

И.

ИГРАСИЯ, *гр.* Влага, вла-
жность, влажнина.

ИЗЕТЪ, Мѣка, трудъ,
трудяванье, бжщенье.

ИЗИНЪ, Воля, дозволе-
ніе, позволеніе, изво-

ИМИ.

леніе, § прошка, про-
стыня.

ИЗМЕКЯРИНЪ, Ратай.
слуга, слугаринъ.

ИЗМЕТЧИЯ, Шьтачь, слу-
гучаць.

ИЗМЕТЪ, Шьтакъ, шь-
танье, работа, дѣло.

ИКРАМЪ, Услужливость,
почеть.

ИКРАРЪ, Вричанье, о-
бричанье, общаванье,
общаніе.

ИЛИКЪ, Благодѣаніе, до-
бродруванье, добро-
твореніе, добро, при-
гладванье. § петѣлка.

ИЛИШИКЪ, Закачка.

ИЛЯКЫМЪ, Пѣкъ, нъ,
обаце, обакъ.

ИЛЯМЪ, Рѣшеніе, изрѣ-
ченіе, отрѣдванье, о-
прѣдѣленіе.

ИЛЯЧЪ, лѣкъ, цѣрь.

ИМДАТЪ, помощь, спо-
мощь.

ИМИНИ, Калевры, са-
погы, обуца, обувы,

ИША.

обувища, обутѣли, об-
бутія.

ИНАТЪ, Препирня, у-
порство, упорствование.

ИНКЯРЪ, Бѣхъ, побѣ-
щаяванье, побѣхтяванье.

ИНТЕФА, Опытъ испытъ,
пригѣдъ.

ИНТИЗАМЪ, Откупъ, от-
купка.

ИНСАФЪ, Чловѣщина,
чловѣшество, чловѣче-
ство.

ИРАТЪ, вижь гелиръ.

ИСПАНЪ, вижь еспапъ.

ИСПАТЪ, вижь марторія,

ИСПОЛАЕТИ, *гр.* На
много годинъ.

ИТЕАТЪ Покорство, по-
коряванье, покорность,
поклонянье.

ИФТЕРА, Бѣда, набѣдя-
ванье, набѣдваанье.

ИХТИВАРЪ, Честь, по-
честь, почетъ, благо-
родно приѣмванье.

ИХЧІЯ, вижь ергатинъ.

ИШААРЕТЪ, Показка,

ЮЛ.

знакъ, бѣлякъ, бѣ-
ляжка.

ИШКЫЛЪ, Омышель, о-
мысль, доумѣніе, по-
дозрѣніе, гузство, гу-
зенье, пазоръ, зазоръ,
двоумица, сѣмѣніе.

ИЩАХЪ, Порѣвка, пе-
товство, петовенство,
щѣнье, пощяванье, ра-
сположеніе. § тегленье
отъ сѣрдце, пристра-
стіе.

І.

ЮКЛА, Неимотенъ, си-
ромахъ. § натоваренъ,
утоваренъ, втоваренъ.

ЮЛДАШЪ, Сѣлжтникъ,
сѣлжтникъ, другарь, сѣ-
дружникъ, сѣдругъ,
сдругарь.

ЮЛДЖІЯ, Пѣтникъ, пѣ-
товникъ, пѣтеходецъ.

ЮЛКЕ, вижь епархія.

ЮЛЧІЯ, Мѣра, мѣрка.

КАВ.

ЮМЮРЪ, Животъ, живеніе, жизнь.

ЮРНЕКЪ, Изводъ, образецъ.

К.

КАБАЛЖКЪ, Дебѣлища, мѣкость, мѣкота.

КАБАРИСВАМЪ, Надувамъ, превъзносимъ, надигамъ.

КАБАХАТЛЯ, Виповатъ, виновенъ, виновникъ.

КАБАХАТЪ, Грѣшка, вина, причина, пойма, прѣстѣпка.

КАБИЛДИРЪ, Възможно е, можно е, можеся.

КАБИЛЪ, Възможно, можно.

КАБУЛЪ, Пріятъ, пріемнѣтъ.

КАВАКЪ, Топола.

КАВАЛТІЯ, Закуска, подхапкъ, прѣдобѣдіе.

КАВГА, Караница, караніе, глѣчка, въпрѣкъ,

КАЙ.

упрѣкъ, споръ, ссора, състязаніе. § бой, битка, битва, брань, борба, сраженіе, рѣванъ.

КАВГАДЖІА, Мятежникъ, мягеженъ, которивъ, которичъ.

КАВУЛЪ, Захващанка, захващъ, захващанье, облогъ, обзалогъ.

КАДЕМЪ, Чѣсть, щастіе, получай.

КАДІЙНИЦА, Сѣдница, сѣдилница законна.

КАДЖРЪ, Врѣденъ, достоенъ, достоинъ.

КАЗА, вижъ спархья.

КАЗАНЬ, Котѣлъ, мѣдникъ.

КАЗДИСВАМЪ, Подлютавамъ, распалвамъ, разсърдовамъ, кыпнувамъ.

КАЗМА, Търнѣкопъ. § сѣрбля, вѣхца.

КАЙДИСВАМЪ, Прѣжаломамъ. § дробъ, рѣжъ (духанъ). § под-

КАЛ.

пързолвамъ, подпър-
зуламъ, плъзнавамъ,
подплъзнавамъ, плъ-
скамъ.

КАИКЪ, Лагыца, ладій-
ка, ораница, ораничка.

КАИЛЪ, Сгласенъ, съ-
гласенъ, склоненъ.

КАЙМАКЪ, Пѣна, за-
пѣна.

КАЙМЕТЪ, Цѣна, чи-
ненъе. § пламено, го-
ръщо желаніе, страсть,
страдба, тегленъе.

КАЙРЕТЪ, Присилка,
присилванъе.

КАИШЪ, Рѣмыкъ, рѣ-
мень, римыкъ.

КАЛАБАЛЖКЪ, Нава-
лица, натись, глога,
сбуна, мнозина, мно-
жество. § дрипы.

КАЛАЙ, Олово, елавъ.

КАЛАМАРЪ, *гр.* вижъ ди-
вить.

КАЛАМЪ, *гр.* Тръсть,
тръслига, тръстина, цѣ-
ва, цѣва. § перо. §

КАЛ.

цывара, пищѣлъ, пи-
щѣлка.

КАЛАУЗЪ, вижъ колажъ.

КАЛДЖРМА, Помостъе,
помостъ, тѣла, тла, ка-
мянникъ, камянь пѣтъ.

КАЛЕ, Твърдыня, твър-
дѣлъ, крѣпость.

КАЛЕМЪ, вижъ каламъ.

КАЛЕСВАМЪ, *гр.* По-
канвамъ, повыквамъ,
призовавамъ.

КАЛИМАРЪ, вижъ кала-
маръ.

КАЛКАНЪ, Щить.

КАЛПАВЪ, Подправенъ,
поддѣленъ, лъжливъ,
лъженъ (фалсивъ).

КАЛТАБАНЪ, Развлѣ-
канъ, развлѣченъ, су-
ръвъ.

КАЛТАКЪ, Съдмо. съ-
дѣлце.

КАЛУГЕРИНЪ } Черно-
КАЛУГЕРЬ } ризъ,

черноризецъ, черныцъ,
инокъ, оединеникъ.

КАН.

КАЛФА, Шигърта, главенъ.

КАЛЖЧЪ, Сабья, сабля.

КАЛЖИЪ, Измѣра.

КАМА, Клинь. § пръчка за тегленье духанъ.

КАМБАШЪ, *гр.* Клопотъ, голѣмъ звънецъ.

КАМБУРА, Гърбица, гърба.

КАМБУРЪ, Гърбавъ, гърбать, гърбастъ, гърбичавъ.

КАМИЛА, *гр.* Велблждъ, велбнждъ, велбждъ.

КАМУШЪ, Тръсть, тръслига, тръстина, цѣва, цѣва.

КАМШИКЪ, Бичъ, грѣбачъ.

КАНАПЪ, Сукаръ, връвь, върва.

КАНАТЪ, Крыло вратно, затворъ, половинъ врата.

КАНГАЛЬ, Гранякъ, кукла.

КАНДИСВАМЪ, Сгла-

КАП.

сывамъ, прикланямъ, скланямъ.

КАНДЖРДИСВАМЪ, Приклощявамъ, склонявамъ.

КАНДЖРМАКЪ, Приклоняванье, скланянье.

КАНТАРЪ, Кжпона, купона, кумпънъ, кумпъна, теглилка, вѣсъ.

КАПАКЪ, Захлупка, похлупка.

КАПАНГЪ, Ключа, клопка, клепа, помѣча, сѣтъ, клѣта.

КАПАНЪ-КАПАНА, вижъ яма.

КАПАИЖКЪ, Затуленъ, забутанъ, захлупенъ.

КАПИЯ, Пожница, § вратникъ, вратня, врата, двѣры.

КАПЛАМА, Подплата, подплатка.

КАПТИСВАМЪ, Грабювамъ, сграбювамъ, сграбямъ, грабѣ.

КАПЖСЖЗИНЪ, Разбой-

КАС.

никъ, шюиковець, плѣп-
чія, убійца, убиць.

КАРАРЛАМАНЪ, На-
мѣрка, намѣркуница.

КАРАРЪ, Умѣрность,
мѣрка, мѣра.

КАРАШИКЪ, Смѣсенъ,
размѣсенъ, разбѣрканъ.

КАРЕЗЪ, Ядъ, гнѣвъ.
§ вражда, вражда,
злоба, мсть.

КАРЕЗЧІЯ, Враждникъ,
враждебникъ, вражде-
бенъ, памятозлюбъ, па-
мятозлюбивъ.

КАСАБА, Градъ, гра-
дище.

КАСАБЕТЪ } грыжа,
КАСАБЕТЪ } мысль.

КАСАНИНЪ, Мѣсосѣчь,
мѣсосѣчець.

КАСАНИЩА, Мѣсо-
сѣчница, мѣсница, мѣ-
сарница.

КАСТЪ-ЕТТИМЪ, Нау-
никъ си, сторикъ нау-
мицъ.

КАСЖРЪ, Яловъ, без-

КАЧ.

дѣтъ, бездѣтенъ, без-
чѣляденъ.

КАТА, гр. (Като въ Ка-
та-часъ, Ката день) вся-
кий.

КАТАСТИХЪ, вижь теф-
теръ.

КАТРАНЪ, Смола, пь-
кло, деготь.

КАТЪ, Рѣдъ, отрѣдъ,
порѣдъ.

КАТЖКЪ, Гозба, ястье,
яденье.

КАТЖРЪ, Мѣска, мѣскъ,
мѣзъ.

КАФЕЗЪ, Клѣтка, клѣт-
ца, рѣшетка.

КАХНЕЛИКЪ, Лукав-
щина, измама, лихына,
лихость.

КАХРИМАНИНЪ, Юнакъ,
витязъ, богатырь.

КАХЖРЪ, грыжа, мы-
сль. § жалость, скѣрбъ.

КАЧЯКЪ, Бѣглець, бѣ-
глець, бѣгачъ, забѣ-
глець.

КЕЛ.

КАЧЯРДИСВАМЪ, и-
спущамъ, истървамъ.

КАШЬ, Облукъ. § вѣжды,
бровы.

КАЯКЛИЯ, Безстрашливъ,
смѣивъ, дързновенъ,
дръзень, дързостень.

КАЯМЕТЪ, вижъ кайметъ.

КАЯФЕТЪ, Великолѣпіе,
пышность.

КАЯЩИСВАМЪ, Смѣжъ,
дързажъ, дързновамъ,
но мя е страхъ.

КЕБАПЪ, Печянакъ, пе-
чяпо.

КЕДЕРЛИЯ, Повредень,
наразень.

КЕДЕРДЖІЯ, Пакостникъ,
повредливъ, наразливъ.

КЕДЕРЪ, Пакость, по-
вреда, вредъ, паразя.

КЕЗЪ, Измѣрванье, из-
мѣренность.

КЕЛЕШИРЪ, плячка, ко-
рысть.

КЕЛЕШЬ, Плѣшавъ, плѣ-
шивъ, лысъ.

КЕС.

КЕЛЯ, Плѣшина, плѣшь,
лысина.

КЕМААНЕ, Гадулка, ци-
гулка.

КЕМЕНЧЕДЖІЯ, Гаду-
ларинъ, гадуларъ, ци-
гуларинъ, цигуларъ.

КЕМЕРЪ, Коруба, сводъ.
§ мѣшленце, мѣхче.

КЕМЪ, вижъ гаресь.

КЕПАРЪ, Ива, ивица,
обвой. § край, край-
нина. § лѣжа.

КЕНЕВИРЪ, Конопъ, лѣнъ,
калчища.

КЕПААЗЕ, Безчестень,
обезчестень, одолень,
одолнень.

КЕРЕСТЕ, Вещество, гра-
мада, припасъ, (мате-
ріалъ).

КЕРТИКЪ, Рѣска.

КЕСАТЪ, Оскѣдность,
трудность, неудобность,
ненамѣрваность.

КЕСТИРМЕ, Направо,
прѣспрѣкы.

КЕФ.

КЕСТИРМЕДЖИСИНЕ,
Непрѣстанно, беспрѣ-
станно.

КЕТИСВАМЪ, Прикж-
сваніѣ, присичамъ.

КЕТАБСЖЪ, Бескни-
жникъ, неучень, про-
стакъ.

КЕФИЛЛЕМЕКЪ, Порж-
чителство, поржкваніѣ,
вржчителство, отвѣт-
ство.

КЕФИЛЬ, Поржка, по-
ржчитель, вржчникъ,
отвѣтникъ, добъръ.

КЕФИЛЯ, Полупіянъ, по-
ловишіянъ. § възве-
селъ.

КЕФСИЗЪ, Неволникъ,
неволенъ, болѣстенъ,
болякъ.

КЕФТЕ, вижъ кюфте.

КЕФЪ, воля, пригода,
расположеніе, склон-
ность. § веселба, ве-
селина, веселіе, ра-
дость.

КЮК.

КЕХАЯ, Настояникъ, при-
стойникъ.

КЕЧЕ, Пжслина, пжсла,
пжсло.

КИБАРЪ, Извѣженъ, ис-
тъичень, учтивъ.

КИВОРЪ } вижъ санджкъ.
КИВОТЪ }

КИЛИМЪ, вижъ кюлюмъ.

КИРАДЖІЯ, Прѣвозникъ,
наемникъ, водыць, во-
затай, возотай.

КИРИШЪ, Грѣда. § те-
тева, струна, струнь,
стыгно, стегно.

КИРИЯ, Наемъ, прѣвозна
плата.

КИРМИДА, гр. Сждъль,
скждъль, утварь, че-
репица.

КИСКИНЪ, Остъръ. § кы-
сылъ, лютъ.

КИТАРА, гр. Гадница,
прѣгадница, прѣгж-
сница, гжсла.

КЮКЮРТЪ, сѣра, жу-
пѣль, жупелъ, жупль.

КОЛ.

КЮМЮРЪ, Вѣгѣща, вѣ-
глища, вѣгѣнѣ.

КЮПЮКЪ, Пѣна, рас-
пѣняванѣе.

КЮРАВЪ, Слѣпъ, неокъ,
неокатъ, безокъ.

КЮРЛЕМЕДЕНЪ, вижъ
карагламиданъ.

КЮСЕ, Рѣдобрадъ, рѣ-
добрадавъ, голожѣе.

КЮШЕ, Кѣтъ, жголъ,
жгѣтъ, рогъ.

КЛИРИКЪ, вижъ пара-
клиціеръ.

КЛИСУРА, гр. Тѣпикъ,
тѣсно мѣсто.

КЛОНЪ, гр. Вѣйка, стѣ-
бло, таль, отрасль,
врѣхаръ, прѣтъ.

КОВАНДЖІЯ, Пѣчела-
ринъ, пчеларинъ, пче-
ларъ.

КОВАНЛЖКЪ, Пѣчелинъ,
пчелинъ.

КОДЖА, Дѣртъ, дрѣтъ.

КОКАЛЬ, гр. Кость.

КОЛАЙ, Лѣсно, немжно.

КОЛАЙЛЖКЪ, Лѣснина,

КОМ.

лѣснота, улѣсняванѣе,
улѣсненіе, сръдство,
спосѣбъ.

КОЛАНДАРИСВАМЪ,

Стопанисвамъ, владажъ,
владамъ, § подносямъ,
подносовамъ, тѣрляпъ,
отѣрловамъ, обычно-
вамъ, уиотрѣблявамъ.

КОЛАНЪ, Попрѣгъ, по-
прѣгъ.

КОЛАЧЪ, Растѣкъ.

КОЛАЖЪЗЪ, Водичъ, во-
дачъ, водець, водитель.

КОЛДАМДЖА, Нарѣчно,
прѣдрѣчно.

КОЛТУКЪ, Мишца, миш-
ка, мишница. § лакътъ.

КОЛЪ, Потеря. § плѣ-
шка.

КОМАТЬ, гр. Кѣсъ, от-
кѣсъ, сѣкъ.

КОМІЯ, Близосѣдець,
близосѣдъ, ближень,
ближникъ, сѣсѣдъ.

КОМШЮЛУКЪ, Близосѣдскы, сѣсѣдскы, бли-
жны вратица, вратца.

КУЛ.

КОНДУЗЪ, Выдра, бѣбрь.

КОНУШМАКЪ, Обносва-
нѣ, относванѣ, об-
хода, обхожданѣ, сход-
ство.

КОРА, *гр.* Кожа, кожаца,
стригъ.

КОРДА, *гр.* Тетева, те-
тва, стьгно, стегно,
струна, струнь.

КОРТАРМАКЪ, Изно-
сванѣ, отърванѣ.

КОЩИСЛАМЪ, Впрѣ-
гамъ, впрѣгновамъ. §
растичвамъ, расход-
вамъ.

КОЮМДЖІЯ, Златаринъ,
златарь.

КРЕВАТЬ, *гр.* Одъръ.

КРИСТАЛЛЬ, вижъ би-
люрь.

КУБЕ, Корубъ, коруба,
сводъ, куноль.

КУДРЕТЬ, Сила, може-
нѣ, возможность.

КУЗАЛТІЯ } Усоа, у-

КУЗЪ } сойка.

КУЛА, Суна, нырь.

КЮЛ.

КУРГАНЬ, Сухулѣсть,
въспосталъ.

КУРІЯ, Бранище, гора,
дѣбрава.

КУРШЮМЪ, Свинецъ,
§ желждъ, ядро.

КУСКУНЪ, Подгѣзникъ,
подопахникъ.

КУСУРЪ, Доимка, по-
грѣшка, погрѣшность,
слабость, порокъ, не-
достаткъ. § остаткъ,
остално.

КУТУРИЦА, Прѣскупъ,
памѣрки.

КУФАРЪ, Катанецъ, о-
ставъ.

КУФО, *гр.* Куфо дърво,
шюпливо дърво, ду-
плиница, издупчель.

КУФЪ, *гр.* Шюпливъ,
шюпливецъ, дуплясть,
одуплень, издупчлень,
пухль.

КЫ . . . вижъ съ ки . . .

КЮЛЧЕ, Расовецъ.

КЮЛЮМЪ, Холовникъ,
кытеникъ, раваникъ.

КЖС.

КЮНКЪ, Цѣвъ, цѣва,
цѣва.

КЮПЪ, Грънецъ, грѣ-
нцъ, грѣнецъ.

КЮРКЪ, кожухъ.

КЮРКЧЯ, кожухаринъ,
кожухарь.

КЮСЮРЕ, Точило, гла-
дило, оstriло.

КЮТЕКЪ, Бой, бѣхте-
нѣ, бѣенѣ.

КЮТУКЪ, Пѣнь, пѣнь,
пѣнчюга, крѣндакъ,
чюканъ.

КЮФТЕ, Кльцка, клѣцка.

КЮШЕ, вижъ кюшо.

КЖИМЕТЪ, вижъ кай-
метъ.

КЖЗГЖНЪ, Распаленъ,
раздраженъ.

КЖНАПЪ, Сукаръ, врьвъ,
врьва, врьвка.

КЖНАРА, Стѣна отъ ка-
мыкъ.

КЖСКАНДЖЯ, Съръ-
внивъ, рѣвнивъ, рѣвни-
теленъ (jaloux). § за-
вистникъ, завистливъ.

ЛАМ.

КЖСКАТЯ, Сгърчо,
сгърчивъ, сгърченъ,
скапъ.

КЖСМЕТЪ, Чѣсть, ща-
стѣ, получаѣ.

КЖШЛА, Зимовище, зи-
мовница, зимовня.

КЯМИЛИНЪ, Вѣшь, стро-
ниъ, годенъ, искусенъ,
способенъ.

КЯРЪ, Печяла, печала,
прибывъ, полза.

КЯТИПИНЪ, Писаръ, пи-
сецъ, писатель.

Л.

ЛАВИЦА, гр. полица,
дѣсчица.

ЛАГЖМЪ, вижъ ламъ.

ЛАКЖРДЯ, Дума, рѣчь,
говоръ, слово.

ЛАММЪЯ, гр. Змѣй, стра-
шилаца.

ЛАМПАДА, гр. Свѣщъ,
свѣтилникъ.

ЛАМЪ, Подкопъ, взоръ
(mina).

ЛИН.

ЛАФУВАМЪ, Говорѣ, разговарямся, гжгрѣ.

ЛАФЪ, вижъ лакърдія.

ЛЕЗЕТЛІЯ, Сладостенъ, добровкусенъ, добровкусенъ, сладковкусенъ.

ЛЕЗЕТЪ, Сладость, яда, добъръ кусъ, въкусъ, § угодность, пріятность.

ЛЕКЪ, Смѣса, смѣсване.

ЛЕКЕ, Пата, мацка, прихана.

ЛЕНДЖИНЕРЪ } Работ-
ЛЕНШЕРЪ } никъ,
дѣлатель.

ЛЕФЕ, Плата, заплата, заплащанье.

ЛЕШЪ, Трупъ, падина, мърша, стърва.

ЛИВАНЪ, гр. Куреніе, кадило, ладонъ.

ЛИГЕНЪ, Окринъ.

ЛИМАНЪ, гр. Пристанница, станице, пристанъ, отишіе, затокъ.

ЛИНІЯ, гр. Начертало, правило, пряило.

МААС.

ЛИПСА, гр. Загуба, погуба, § недостатокъ, недостатѣчество, недостатѣкъ, нѣманье, лишеніе.

ЛИПСУВАМЪ, гр. Недостатамъ, нѣма мя.

ЛИТІА, гр. Моленье за мъртвы.

ЛИТУРГІЯ, гр. Богослуженіе, божья служба, мѣша, мша, обѣдня, обѣтъ.

ЛОБУТЪ, вижъ кютекъ.

ЛОКМА, Мръвка, кжсъ, откжсъ.

ЛЯИКЪ, Прилика, приличность, пристойность.

М.

МААМЕЛЕ, Лихва, обрѣтъль, възвить, ростъ, накладъ.

МААНЕ, вижъ махана.

МААСЪРЕ, Обсада, обсаद्याване, обсаждаване, обсажденіе, за-

МАЗ.

гащанка, ограждане,
окраженіе, обстѣплѣ-
ніе.

МАГАЗА } Изба, влага-
МАГАЗІЯ } лище, вла-
галица, земникъ, по-
ложище, полагалице,
дрѣжалница.

МАГЬЮСНИКЪ, *гр.* Омай-
никъ, коренитьць, ча-
родѣй, вѣлхвъ, врачъ.

МАГЫРНИЦА, *гр.* вижъ
охчійница.

МАГЫЯ, *гр.* Омая, ко-
ренитьство, чародѣй-
ство.

МАДДАМЪ, Като, за-
что то, понеже.

МАДЕМЪ, Руда.

МАДЖУНЪ, вижъ петмесь.

МАЕСЖЛЬ, Крѣвотечъ,
крѣвоткъ (еморой) и
живци.

МАЗА, вижъ магази.

МАЗАРЬ, печатъ.

МАЗДРАКЪ, Сулица,
лѣща, копѣе.

МАН.

МАЙМУНЪ, Обезяна, о-
безянь.

МАЙНА, Распусъ.

МАКАМЪ, Пѣсень, пѣ-
сьнь.

МАКАРА, Скрыпецъ,
скрыпетъ, блѣкъ, вѣк-
ша.

МАКБУЛЪ, Пріятъ, вѣс-
пріятъ, пріемнѣтъ.

МАКСУЛЬ, Производъ,
рожба.

МАКСУСЪ, Нарочито, на-
рочно, съ наумицѣ.

МАКУЛЬ, Срамежливъ,
срамливъ, свинливъ,
кроткъ.

МАЛЛИЯ, Имотенъ, бо-
гаты, богатенъ.

МАНГЖРЬ, Пѣнязь, пѣ-
нягъ, цѣта.

МАНГЖФА, Мърхавица,
хрѣмавица, хропотница,
стеченіе.

МАНДЖА, Гозба, ясье,
яденъе.

МАНДРА, *гр.* кошыра, ов-
чарня, бжчія.

МАХ.

МАПТІЯ, гр. Рѣса, плащъ.

МАРАЗА, Разрога.

МАРАЗІЯ, вижь дер-
тлія.

МАРАЗЪ, вижь дертъ.

МАРГАРИТЪ, гр. Жѣм-
чюгъ, бысеръ.

МАРТОРІЯ, гр. довада,
свѣдѣтельство, свѣ-
дѣніе, свидѣтельство,
дохватка.

МАРУЛЯ, гр. Бърдокна.

МАСКАРА, Смѣхъ, при-
смѣшка, присмѣхъ, §
подземка, подиграчка.

МАСЛАХАТЪ, Подлогъ,
причина, правина, спра-
ведливость, работа.

МАТАФЪ, Притча, при-
чта. § стока.

МАТИМА, гр. Урокъ, у-
ченье.

МАТРАПАЗИНЪ, Прѣ-
продавецъ, прѣкупецъ.

МАФЪ, Праздность, нѣ-
манье.

МАХАНА, вижь кусуръ.

МАХКУЛЬ, вижь макулъ.

МЕЗ.

МАХЛА, Въртопъ, околъ,
отдѣленіе.

МАХМУРЪ, Богатъ, бо-
гатень, имотень. § смтъ,
насытень.

МАХША, вижь кусуръ.

МАША, Щипци, клѣщи,
клещи.

МАШАЛЛА, Храбро! бла-
зѣ! благоже!

МАШИНА, вижь чаркъ.

МАЯ, Сырище. § Квасъ,
сквасъ.

МЕВЛЯ, Богъ.

МЕГДАНЪ, Поляна, ра-
сколъ, площадь. § мѣ-
сто, мѣждина.

МЕДРЕСЕ, Духовно, свя-
щено училище.

МЕЗЕ, Куска, кусѣкъ,
дѣто подразнова по-
щѣвкъ, охотѣ, § при-
смѣхъ, присмывъ, по-
смѣхъ, посмѣшка, по-
смѣяніе.

МЕЗЛИЧЪ, Съвѣтъ, съ-
вѣтванье, сънища, сън-
мище, сватъ.

МЕР

МЕКЯНЬ, Жилище, жи-
вѣніе, жителство, о-
битавање.

МЕЛОДІЯ, *гр.* Сладко-
гласіе, сладкопѣніе,
пѣснопѣніе, пѣтіе.

МЕЛАНХОЛІЯ, *гр.* Чер-
ножълчіе, чърножълчіе,
посупленость, дря-
хлость, навѣсеность,
невеселость, тѣга.

МЕНЗИЛЬ, Нарочить, съ
науицѣ скоротечъ,
бързакъ.

МЕНГЕМЕ, Тискало, тѣ-
ска, таска.

МЕРАКЪ, Тѣснодушіе,
притѣсненіе, бухтенъ
на сърдце.

МЕРАМЪ, Науица, на-
мѣреніе, намѣрявање.

МЕРЕМЕТЪ, Поправка,
скѣрпявање.

МЕРМЕРЪ, Мраморъ,
мряморъ.

МЕРТЕБЕ, Стѣпъ, стѣ-
пень, чияъ. § подоба.

МИР.

МЕРХАМЕТЪ, Помилва-
нъе, милость.

МЕТИНЪ, Яко, твърдо,
здроаво.

МЕТЕРИЗЪ, Окопъ, об-
копъ, острогъ (*vallum*).

МЕХЕНКЪ, Притеглува-
нъе, испытъ, опытъ.

МЕХКЕМЕ, вижъ кадій-
ница.

МЕХЛЕМЪ, Маза, мазъ.

МЕШЕ, Храсть, храстіе,
хврастіе.

МИЛЯИМЪ, Мѣкъ, сла-
дкъ. § кроткъ.

МИРАЗЪ, Наслѣдванъе,
наслѣдство, бащина.

МИРИЗМА, *гр.* Вонъя,
дѣхъ, сирадѣль. § бла-
гоуханіе, доброуханіе,

добровоніе, благовоніе.

МИРИШЪ, *гр.* Ъхавамъ,
дѣхамъ, обѣховамъ, об-

ѣхамъ, душѣ.

МИРИЯ, Сбиръ, сбир-
щина.

МИРО, *гр.* Мазъ, бла-
говоленіе.

МУН.

МИРОСВАМЪ, *гр.* Маслопомазvamъ, настопомазvamъ.

МИСЛАДЕ, Почеть, почетванье, честь.

МИСИРЬ, Мамуль, царевица, гълѣбъ, кукурузъ. § пуякъ, курканъ, Индійскы пѣтель.

МИТРА, *гр.* Вѣнецъ, владышка шляпка. § майка, матка, ложе, ложесна, ложьсна.

МИХТАРЬ, помѣнъ, помѣняванъе.

МОЛЕНСУВАМЪ, *гр.* Прихващамъ, прилавямъ, охаловамъ.

МОНАХЪ, вижъ калутерь.

МУКАЕТЪ, Залѣгвачъ, загрыжникъ, прилѣжливъ, радивъ.

МУКАЛИТЬ, Шлягобіецъ, глумьць, глумитель.

МУНАФЖКЪ, Ковлада, одумка, оговорка, клѣвета, укоръ.

МЮЗ.

МУРАФЕТЛІЯ, вижъ ашишкѣ.

МУРАФЕТЪ, вижъ ашиклѣжкѣ.

МУРДАРЬ, Намацанъ, нацапанъ, гнуснавъ, гнусенъ, нечистъ.

МУСАФИРЬ, Гостъ, гостянинъ.

МУСТАКЪ, Жсъ, наустиникъ.

МУТАФЧІЯ, Платникарь, вѣтшищедѣлатель.

МУТВАКЪ, вижъ магырница.

МУТЛЖКЪ, Непрѣменно, негрѣшито, истина, наистина, наистинкы.

МУХАББЕТЪ, Сладкъ разговоръ, сладка дума.

МУШАМА, Клѣйка, клѣенка. § ологъ, пластырь.

МЪНАСТЫРЬ, Иностранъ, обитель.

МЮЖДЕ, Даръ, подарѣкъ, подаръ.

МЮЗЕВИРИНЪ, вижъ фитне.

НАМ.

МЮЛКЪ, Имотъ, имѣ-
ніе, помѣстенъ имотъ.
МЮХЮРЪ, Печать.
МЮЩЕРІЯ, Снознатъ ку-
пувачъ, купецъ, тър-
говецъ.
МЖШЖЛЖ, Упаякъ, у-
палякъ.

Н.

11.

НАВАКСУВАМЪ, *гр.* До-
пълновамъ, додавамъ.
НАЕТЪ, вижъ ніетъ.
НАЗАРЪ, Ороки, оро-
чяване.
НАЗЛІЯ, вижъ фудуль.
НАДЖАКЪ, вижъ балтія.
НАДЖРЪ, Рѣдко, не на-
всякъждѣ, не насѣжду.
НАКАТЪ-ЕДЕРИМЪ, на-
мѣвамъ, подсѣщамъ.
НАЛБАНТИНЪ, Подко-
вачъ.
НАЛЕТЪ, Проклѣтъ, про-
клятъ.
НАМДА, Помянъ, спо-
мѣнь.

НОЙ.

НАРГЕЛЕ, Бърборница.
НАРКЪ, Оцѣна, оцѣнка,
опрѣдѣлена, отрѣдена
цѣна (такса).
НАУХЪ, Сланотъкъ.
НАФИЛЕ, Залудо, на-
пусто, впустошь, въсуе,
весе.
НАХТЪ, Въ *нахтѣ*, въ
природѣ.
НЕБЕТЪ, Рядъ, единъ
нѣтъ.
НИЗАМИНЪ, Военъ, во-
инъ, войникъ, латырь,
пѣлчяникъ.
НИКЕЗИНЪ, Свѣтъ, сгѣр-
чивъ, сгѣрчо, сгѣрченъ,
скѣпъ.
НИШААТЪ, Угода, сгода,
прилика, охота.
НИШЯНЪ, Бѣлякъ, знакъ.
НІЕТЪ, Наумица, на-
мѣване, намѣреніе,
цѣль, мѣта.
НОЙМА, *гр.* Мысль, смы-
сль, умышлай, умы-
шленіе, §бѣлякъ, знакъ,
мыгнованье. § разумъ-

ОРМ.

ванье, разумѣніе, раз-
биранье.

НУЗЛА, Рѣма.

О.

ОДАЯ, Стая, истба, и-
стѣба, истѣбъ, изба,
лѣглище, ложница, ло-
жище, покой.

ОДЖАКЪ, Огнище.

ОЗЛАШМАКЪ, Погода.
погодяванье, погодва-
нье.

ОКТАПОДЪ, гр. Кра-
катца, кракатица.

ОКУВЪ, Вѣшь, вѣдливъ,
строишь, искусень.

ОЛАЩИСВАМЪ, вижъ
молепсувамъ.

ОНДАЛЖКЪ, Десяткъ,
десятина.

ОРДЯ, Станъ, окришло,
очрища, очръща, ко-
лемога, колимога, на-
метъ, табѣра.

ОРМАНЪ, Шюмакъ, гж-
стакъ, чяща, гора, лагъ,

ПАЗ.

лѣсъ, дѣбрава, дрѣ-
бакъ.

ОРТАКЪ, Съдружникъ,
съдругъ, товаръшь.

ОРХЕСТРА, гр. Драгайка,
плясавица, плясица,
плясунья, плясавка.

ОТИ, гр. Зачто? что?
какво?

ОТЛАКЪ, Паша, пасище,
излазъ, трѣвнина.

ОТЛУКАНА, Плѣвница,
плѣвня, плѣвникъ, сла-
меникъ, сламеница.

ОХТИКА, гр. вижъ ве-
хремъ.

П.

ПАЗАРЛЖКЪ, Търгува-
нье, §. погода, по-
годванье, погодяванье.

ПАЗАРУВАМЪ, Търгу-
вамъ, купувамъ, тък-
мъ, главъ, главявамъ,
оглявявамъ, погаждамъ.

ПАЗАРЪ, Търгъ, тър-

ПЕЙ.

жище, оборъ, купи-
лище.

ПАЛАСЪ, Дрипъвъ, о-
дърпанъ, окжсанъ.

ПАЛАТЪ *гр.* вижь сарай.

ПАНАИРЪ, Праздникъ,
тържество, § сборъ.

ПАПУКЧЯ, Чяхларинъ,
чъхларинъ, чъхларь.

ПАРАКЛИСЕРЪ, *гр.* Чер-
ковникъ, църковникъ,
черковнослужитель.

ПАРАЛИТИКЪ, Слабо-
ногъ, разслабленъ.

ПАРАМІЯ } Пословица,
ПАРІМІЯ } *гр.* гатанка,
причта, притча.

ПАРТИДА, *гр.* Дѣла,
дѣль, часть. § обще-
ство, община. § цѣла
игра.

ПАРЦАЛЬ } Петякъ, кж-
ПАРЧЕ } сякъ, кжсь,
сѣкъ.

ПАХЖ, Цѣна, чиненье.

ПЕЙ, Задатькъ, сѣлима,
закладъ, залогъ.

ПЕШ.

ПЕКСИМЕТЪ, вижь пе-
сметъ.

ПЕНДЖУРЪ, Прозоръ,
прозорець, окно, о-
кныце.

ПЕРВАЗЪ, Рама.

ПЕРГЕЛЬ, Шестало.

ПЕРДАФЪ, Полѣй (лу-
стро).

ПЕРДЕ, Завѣса, занавѣсъ,
запона.

ПЕРУКА, Косакъ, ко-
сатникъ, покоснякъ.

ПЕСМЕТЪ, Сухарь.

ПЕТМЕСЪ, Прѣбита мѣсть
ПЕТРАХЫЛЬ, вижь епи-
трахыль.

ПЕШИНИЪ, Първина, пър-
вица.

ПЕШКЕШЪ, Поклонъ,
даръ, подаръ, пода-
ръкъ, приносъ.

ПЕШКЫРЪ, Лицобрѣсъ,
лицобрѣсьць, обрѣсьць,
обрѣсъ, обрусъць, су-
даръ, махрама.

ПЕЩЕМАЛЬ, Привѣсъ,

ПР.

повывка, прѣпаска, прѣ-
стилка.

ПISKЮЛЬ, кытка, кы-
чурь, подрагъ, ресна.

ПИРИНЧЬ, мѣдь.

ПИРОНЬ, гр. Гвоздѣй,
гвоздѣ.

ПИШМАНАЖКЪ, Раскай-
ванье, покаянство, по-
каянство, покаяванье.

ПИШМАКЪ, Раскаянъ,
покаянъ, покаянѣ.

ПОЛИТИКА, гр. Граж-
данство, учтивство,
благоповеденіе, благо-
родно отношеніе, об-
хожденіе.

ПОТЫРЬ, гр. Стѣклѣница,
цѣклѣница. § *Свѣтлый*
потырь, чаша, ковкаль,
сѣдъ, сѣсѣдъ.

ПОЩА, Брѣзохода, ско-
рохода, скоротечня.

ПРАКТИКА, гр. Върше-
нѣ, опытъ, испытъ,
упражняванье, обуче-
нѣ, обучаяванье, ра-
ботенѣ.

РАХ.

ПРАНГА, Спжикы, оковы,
желѣза, веригы.

ПРИКІЯ, гр. Зестра, вѣно,
придано.

ПРОСКОМНІЯ, гр. При-
ношеніе, припасаніе.

ПУЛЬ, Люсна, лѣспа,
§ петелка.

Р.

РААЗА, Склоненъ, сгла-
сенъ.

РАВАНЦЬ, Минуванье
на продажбѣ.

РАСГЕЛДИСВАМЪ, Спо-
лучамъ, налучамъ, сгод-
вамъ, врѣхлѣтамъ.

РАЗГЕЛЕ, Врѣхлѣтка,
случай, сполучка, слу-
чка, бродялка, бро-
дяла.

РАКАМЪ, Слѣтка, слѣ-
танье, счетъ, счисля-
ванье, счисленіе.

РАФТЪ, вижъ лавица.

РАХАТЪ, Миръ, мир-
ство, покой, покой-

РЖЗ.

ство, спокойяванье, покой, покойство. § сладка, блага каша.

РАЯ, Поддавикъ, подданикъ, подданикъ.

РЕЖДА, Молба, моленье, измолванье, ходатайство.

РЕДЖАДЖИЯ, Измоитель, измоликъ, молителъ, ходатай.

РЕЗИЛЬ, Безчестенъ, обезчестенъ.

РЕНГЪ, Шаръ, видъ, глѣдъ, цвѣтъ, подоба, масть, лице.

РЕНДЕ, Подпилка, терпугъ.

РЕСИТЕНЪ, Расписанъ, отписанъ, сличенъ, заличенъ, замърлянъ.

РЕФЕНЕ, вижъ аналогия.

РЕХЫМЪ, Залогъ, залогъ.

РИДЖА, вижъ реджа.

РЖЗЕЙЛИЯ, Честенъ, почетенъ, почетенъ.

РЖЗЪ, Честь, чьсть.

САК.

С.

СААДЕ, Симо.

СААЛАМЪ, Здравъ, неповрежденъ.

САБАХЛЕНЪ, Заранъ, сутрина, утро, възоры, взоръ.

САБУРЪ, Търпѣние, търпѣнье, обдръжка, обдръжванье.

САГМАЛЬ, Подойница, подойка.

САДИКААНЕ } На здра-
САДИКЪ } во, на
твърдо.

САЗЪ, Тръстикъ, тръстина.

САКАТЛЖКЪ, Изяродване, жродство, клосьство.

САКАТЪ, Жродъ, жроденъ, изжродивъ, куць клосьня, чюнгъ.

САКЛЕТЪ, Задушка, задухъ, задуха, задушване, задушяване, тѣснота, тѣснина, стѣ-

САН.

сненіе. § притѣсняванье, принижда, принижженіе, приневолаванье, § нижда, нужда, потреба.

САКСІЯ, Цвѣтарница, цвѣтарня.

САКЖЪ, Джька, гвачка.

САКЖИМАКЪ, Потупность, потайность, оттайность, потайнина.

САКЖИТІЯ, Утѣсненіе, тѣснота, притѣсняванье, стѣсняванье, потиска.

САЛТАНАТЪ, Великолѣпіе, пышность.

САЛТЪ, вижь сааде.

САЛХАНА, Лоютопище, лоетопище.

САМАНЛЖКЪ, вижь олукана.

САНЖИНЪ

САНДЖРДИСАНЪ } Усѣ-
САНДЖРИСАНЪ } кнжтъ,

оплашенъ, наплашенъ,

САНДЖАКЪ, вижь епархья.

САНДЖКЪ, Ракла, скри-

САТ.

на, ковчегъ, съсѣкъ, крѣстица, крабія.

САКЫМЪ, Сирѣчь, то е.

САНДЖРЪ, *отъ гр.* вижь синоръ.

САПА, Загрѣбы, на- страна.

САПАНА, Пращова, пра- шка (*конскы урѣдъ*).

САПУНЬ, Мыло.

САПЪ, Топоришка, дръж- ка, държало.

САРАЙ, Полата, полача, чета, дворець.

САРГЫЯ, Обовывка, об- вывка, оывка.

САРАФИНЪ, вижь за- рафинъ.

САРИНЪ, Стрѣвентъ, на- валентъ.

САРЖКЪ, Пѣртъ, прѣтъ.
§ гжѣва, гжѣвица, съ кожто ся обывать на главѣ.

САТАНА, *гр.* Сотона, бѣсъ, неприязнь.

СЕИ.

САХАТЬ, Часовникъ,
часорникъ, часъ.

САХАТЧІЯ, Часорникарь,
часовникарь.

САЧЯКЪ, Стрѣха.

САЧЯЦИ, Рѣсны, трѣ-
сны, тресны, подрази.

СЕБАНЪ, Добрынка, до-
брыня, благодарѣніе,
добросторство, добро-
ствуванье.

СЕБЕНЪ, причина, у-
зрокъ. § Поводъ.

СЕВГЕЛІЯ, Обыченъ, о-
бычливъ, влибливъ, лю-
безенъ, драгъ, милъ.

СЕВДА, Любовь, либенье,
обычь, драгость.

СЕЗЕНДИСВАМЪ, Съпи-
касамъ, съзираамъ, на-
зираамъ, съгльдваамъ.

СЕИЗИНЪ, Ратай, слуга,
слугаринъ, шьтачь, ко-
нохранитель.

СЕЙМЕНИНЪ, Пандуринъ
пандуръ.

СЕЙРИНЪ, Хладно.

СЕИРЪ, Глѣданье, злѣ-

СЕР.

лище, позорище, взоръ,
позрѣніе.

СЕЛЪ, Порой.

СЕЛЯАМЕТЪ, Спокой,
мирство. § спомощь,
помощь, подмога.

СЕМТЪ, Меджрга, страна.

СЕНЕ, Столѣтіе, вѣкъ.
§ година, лѣто. § ве-
лать (date).

СЕНЕТЪ, Подписъ, под-
писка, записъ, записка.

СЕНЕРЪ, Завѣтъ, завѣ-
щаніе.

СЕРБЕЗЪ, Лють, кру-
шынъ, строгъ, жьстокъ.

СЕРГЪЯНЪ, вижъ сирьяпъ.

СЕРМАЛІЯ, Ииотенъ, бо-
гатенъ, богатъ.

СЕРМІЯ, Имотъ, иманье.

СЕРСЕМЪ, Слисанъ, шан-
тавъ, въртоглавъ, вър-
тоглавецъ.

СЕРТЪ, Врѣлъ, лють,
коравъ, крушынъ,
строгъ, ядовитъ, жь-
стокъ.

СЮЗ.

СЕТЕМЪ, Зла вѣсть, из-
вѣстiе.

СЕФЕРЪ, Размирица, вой-
на. § рѣдъ, изрѣдъ,
единъ пѣтъ.

СЕФТЕ, Първица, пър-
вина.

СИМЕНИНЪ, вижъ сей-
менинъ.

СИВРИЛІЯ, Островръхъ,
остроисточень.

СИНДЖИРЪ, Верыга, же-
лѣза, оковы, спѣнки,
жзы, чепъчка, чепъчъ-
ка, чепъ.

СИНОРЪ, гр. Граница,
прѣдѣль, мѣжда, мѣжа,
грань, прѣграда, рѣ-
бежъ.

СИРЪЯНЪ, Расходъ, ра-
сходка. § вижъ сеиръ.

СИРЕМЪ, Маща.

СЮЗЫРІЯ, Слуданъ,
сговоренъ, паговоренъ,
сгласенъ.

СЮЗГЕЛИЩИРЪ, Сирѣчь,
то е.

СПОЛ.

СКОРПИЯ, Изграбіе, скры-
пья.

СОЙ, Пасмина, влака, о-
щеръ, вощеръ, родъ,
плѣмя, поколѣніе, ко-
рѣнь.

СОЙСУЗЪ, Зла, лоша
пасмина, влака и др.

СОЙТАРА, Врътъня.

СОКАКЪ, Улица, стогна.

СОЛАКЪ, Лѣвичярь, лѣ-
вакъ.

СОНОДАНЪ, Отпослѣ,
отподиръ, отнапоконъ,
изнапоконъ.

СОНЪ, Край, свѣршякъ,
конецъ.

СООКЛУКЪ, Похлѣбка.

СОПА, Тояга, кривакъ,
палица, посоха, по-
сохъ, жезль.

СОСОВА, гр. Стига, до-
ста е.

СОФРА, Яделница, ядел-
ня, столъ, синія.

СПОЛАЙТИ, вижъ испол-
лаети.

СЮР.

СТАФИДА, *гр.* сухва,
сухо, сушяно гроздьє.

СТОМАХЪ, *гр.* Сырище,
сыришга, желѣдѣкъ,
желѣдка, жѣлудка, о-
ходѣ, воденичка, иѣл-
ница.

СТОМНА, вижѣ бардакъ.

СУДЖУКЪ, Надѣница,
кѣрвавица.

СУЛИМЕНЪ, вижѣ сю-
ломентѣ.

СУЛУКЪ, Душикъ, ду-
шѣкъ.

СУММА, *гр.* Столкость,
колчина, количество,
§ грамада, сбунѣ, на-
валица, множество.

СУРМЕ, вижѣ сюрме.

СЮЛОМЕНТЪ, бѣлило,
брашница.

СЮНГЕРЪ, Гѣба.

СЮРГЮНЛУКЪ, Дрисѣкъ,
срьдоболь, срьдоболіє,
срьдоболѣство, мыѣ,
поносѣ, § заточеніє,
прокудванѣ, изгонванѣ,
прогонванѣ.

СЖЛ.

СЮРГЮНЪ, Заточенѣ,
прокуденѣ, изгоненѣ,
изгнанѣ, прогоненѣ.

СЮРДИСВАМЪ, Заточя-
вамѣ, прокудвамѣ, из-
гонвамѣ, прогонвамѣ.

СЮРЕКЪ, Чарда, стадо,
главь, сбунѣ, събунѣ.

СЮРЕТЪ, Кыгѣ, образѣ,
лицѣ.

СЮРИЯ, вижѣ сюрекѣ.

СЮРМЕ, Завой, затворѣ,
прѣлка.

СЮРМЕКЪ, вѣжѣ сюр-
гюнлукѣ.

СЮРНЕРЪ } Прикаска,
СЮХНЕТЪ } раскаска,
расказѣ, приказѣ, при-
казѣ.

СЖИБІЯ, Стопанинѣ, го-
сподинѣ, господарѣ,
жупанѣ.

СЖКЛЕТЪ, вижѣ саклетѣ.

СЖЛМУВАМЪ, Бѣсенѣ,
лудувамѣ, несѣдѣ мира.

СЖЛМЖ, Бѣсенѣ, разбѣ-
сенѣ, разлуденѣ, рас-
пустенѣ, распустнѣжѣ.

ТАВ.

СЖПЖ, Загрѣбъ, за-
грѣбы, настрана.

СЖРМА, Свагга, птичка.

§ Сжрма, злато.

СЖЧЯНЪ-ОТУ, Мышо-
моръ, мышеморъ.

Т.

ТААЗЕ, Прѣсепъ, наско-
рошенъ, новъ.

ТААНЕ, Зѣрно, кжсъ,
откжсъ, чясть.

ТАБАКЪ, Усмаръ, ко-
жевникъ, стрѣгаль. §
цѣль листь книгъ.

ТАБИЯ, Забрало, стрѣл-
ница, твърдыня.

ТАБИЯТЪ, Нѣравъ, правъ,
обычай, обыкновеніе,
наука; *наука-та има и*
отукъ.

ТАБУРЪ, Пѣлкъ, плѣкъ.

ТАВАНЪ, Подарь.

ТАВАТУРЪ, Бунтъ, раз-
бунтованье, народновъз-
мѣтванье, въставанье,
въстаніе.

ТАФ.

ТАВЛАТТАРДИСАНЪ,
Навлаженъ, овлаженъ.

ТАВЪ, Влага, влажность,
мокрота.

ТАЙФА, Дружина, дру-
жина, другарство.

ТАКСИДЪ, *гр.* Пѣтуванье,
странствованье, пѣте-
ходство, пѣтеходенье,
пѣтешествіе.

ТАКЖМЪ, Урѣдъ, сна-
рѣдъ, снарядъ, орѣ-
діе.

ТАЛАЗЪ, Струга, струа,
вѣлна, вѣлненіе.

ТАЛАСЖМЪ, Вѣда.

ТАМАЗЖКЪ, Изродъ,
изрожда, изражданье.

ТАМАМЪ, Тѣкмо, равно,
изравно.

ТАМАХКЯРИНЪ, *вижъ*
кжскатія.

ТАРА, *вижъ дара.*

ТАРАФЪ, *вижъ партида.*

ТАРИФЪ, Посока, по-
сочка, показка.

ТАСЪ, Чяша, ковкалъ.

ТАФРА, Кыченье, кы-

ТЕЗ.

тенъе, накытванъе, гыз-
денъе, украсяванъе.

ТАФРАЛІЯ, Накытенъ,
скытенъ, накыченъ,
гыздавъ, украсенъ.

ТАХТАБИТЪ, Дървѣница,
дървѣнка.

ТАШКЖНЪ, Прилянъ,
припълненъ.

ТЕАТРО, *гр* Дивище, по-
зърище, позорище, зрѣ-
лище.

ТЕБДИЛЪ, Прѣоблѣченъ,
прѣобразенъ, прѣобър-
нжъ, прѣтворенъ, прѣ-
правенъ.

ТЕВЕКЕЛІЯ, Подадникъ
подавникъ, подавецъ,
дарникъ, богатодавецъ,
богатодадникъ (*divitias*
dans. galanthomme).

ТЕФТЕРЪ, Дѣла, списекъ,
книга (*registre*).

ТЕДЯРИКЪ, Приготова-
нъе, приуготованъе,
прѣдуготовляванъе.

ТЕЗЕЛДЕНЪ, Тутакъся,

ТЕЛ.

тутакси, тойзи-чясъ,
тось-чясъ.

ТЕЗЕНДЕ, Набързо, на-
скоро.

ТЕКЛИФЪ, Поканка, по-
канванъе, повыкванъе.

ТЕКМИЛЬ, Тѣкио, равно,
изравно, наравно.

ТЕКЪ, Токо единъ, са-
мичякъ, самъ.

ТЕКЫНЪ, Токо тѣй, токо
така.

ТЕЛАЛИНЪ, Проповѣд-
никъ, народенъ про-
възвѣстникъ, провъз-
гласникъ, явитель, я-
вяватель.

ТЕЛБИЗИНЪ, Лихъ, хы-
търъ, лукавъ.

ТЕЛЕСКОПЪ, *гр* Далъ-
зоръ, увеличително цѣ-
кло, зрительна трѣба
(пусула).

ТЕЛКЫЯ } Ст ля, стѣля.

ТЕЛТІЯ }
ТЕЛЪ, Рудна, мѣдна
жица, нишка, конецъ.

ТЕР.

- §тетева, струна, струнь,
стыгно, стегно.
ТЕМЕЛІЯ, *гр.* Основанъ,
основень.
ТЕМЕЛЬ, Основа, осно-
ваніе, стѣнало, стояло,
стоялище, плесна, за-
чало.
ТЕМЕСУКЪ, Записъ, за-
писка, обязательство,
заемно, назаемно пи-
смо.
ТЕМБИХЪ, Заповѣдь,
зарѣчванье, порѣчванье,
повелѣніе, приказъ.
ТЕНЕКЕ, Жсть.
ТЕНДЖУРА, Коструля.
ТЕНЗИМАТЬ, Слободъ,
свободъ, слобода, сво-
бода, слободія, сво-
бодія.
ТЕПЕ, Куна, могила,
вѣрхъ.
ТЕРДЖУБЕ, Опытъ, ис-
пытъ, испытаніе.
ТЕРДЖУМАНИНЪ, Тѣл-
ковачъ, тѣлковникъ.
ТЕРЗІЯ, Шьвачъ, кроячъ.

ТИП.

- ТЕРКЪ, Изводъ, искрой,
измѣра.
ТЕРЛИКЪ, Потникъ, §
бѣла шапка.
ТЕРТИПЪ, Нарѣдба, на-
рѣжба, нарѣда, нарѣдъ.
ТЕРЯКЫЯ, Страстливъ.
пристрастенъ, стра-
стенъ.
ТЕСКЕРЕ, Посошъ, свѣ-
дѣль писмена.
ТЕСЛИМДЖІЯ, Прѣпо-
датель, прѣвржчигель,
прѣдавачъ, прѣдаватель.
ТЕСЛИМЪ, Прѣподавка,
прѣвржка, прѣдаванье.
ТЕСТЕ, Маца, свивка,
вѣрзаница, вѣрзанка.
ТЕСТЕБАШИЯ, Отгор-
никъ, вѣрхникъ.
ТЕФТИШЪ, Прѣпытвамъ,
прѣдирвамъ, издирвамъ.
ТЕФТЕРЬ, вижъ тевтеръ.
ТИГАНЬ, Прѣжникъ, пра-
жникъ, скрада, сквара,
скѣзрода, сковрада.
ТИПАРЬ } Печать. §
ТИПЪ } *гр.* типографин.

ТУВ.

печатня, печатница, печатарница. § образъ, изображанье, начъртиванье.
ТОЗЛУКЪ, Каляць, калѣць, клашникъ, бечва.
ТОЗЪ, Прахъ.
ТОКЪ, Сытъ, сытенъ, § битъ, пѣльнъ, плѣнь.
ТОПАЛЪ, Куць, хромъ, хромавъ, клосьнъ.
ТОПАРЛАКЪ, Търкулясть, валчясть, търкалѣсть.
ТОПГАНЪ, Искупъ, прискупъ.
ТОПЪ, Гръмникъ, гръмежникъ. § валякъ, кълбо, крагъ. § мадо.
ТОСУНЪ, Овънъ, ованъ.
ТРАМПА, Мѣна, измѣна, измѣненіе.
ТРИФИЛЪ, *гр.* Звѣздѣль, дѣтелина.
ТРИНДАФИЛЪ, *гр.* Шипкъ, шипъць.
ТУВАФЪ, Угодень, пріятень.

УЗУН.

ТУЗЛУКЪ, вижъ тозлукъ.
ТУЛУМБА, Църкало. § климало.
ТУЛУМЪ, Мѣхъ.
ТУРМАКЪ, Быволь, бивольче.
ТУРНА } Жеравъ.
ТУРНЕ }
ТУРУНДЖІАНЪ, Сирадликъвъ.
ТУФА, Кычюръ, гжестлякъ, храсталакъ.
ТЮЙБЕ, Зарѣкване, заричване.
ТЮЙБЕЛІЯ, Зарѣченъ.
ТЮРЛІЯ, Видъ, глѣдъ, шяръ, оброшяване, подоба.
ТЮТЮНЪ, Духанъ, пушилна трѣва.

У.

УДЖЮСЧІЯ, Гобъзованъ, нескжпливъ.
УЗЛЖИМА, Расправа, сговоръ, сговорка.
УЗУННАМАЯ, Надлѣжъ.

ФАЙ.

УЗУНЪ, Дълъгъ, дълъгъ,
высокъ, снаженъ.

УЙДИСВАМЪ, Прилѣ-
гамъ, прилѣгвамъ, у-
подоблявамъ, приспо-
соблявамъ.

УЛУКЪ, Длъбъ, длъбка.

УМУТЪ, Надежда, на-
дежда, наданъ, пада-
нье, надѣванье.

УСУЛЕТЛЕНЪ, Излѣко,
излѣкы.

УСУЛЬ, Мѣдрина, хы-
трость, хитрина, вѣш-
ство, искусство, спо-
собность, способли-
вость.

УЧЮКУРЪ, Гащникъ, о-
гащникъ.

УЧЮРТМА, вижъ джу-
рукма.

Ф.

ФАЙДА, Врѣхнина, ростъ,
лихва, обрѣтѣль, въз-
вить, накладъ. § до-
бывъ, добывка, камата,

ФИР.

особнокорыстие, печал-
ба, выгода, полза.

ФАРАЗА, Възоръ, при-
мѣръ, приуказъ, прѣ-
пись.

ФАРКЛИЯ, Прѣвъсходень.

ФАРКЪ, Прѣвъсходность,
по-вече, по-веке, по-
много.

ФАРТУНА, вижъ фур-
туна.

ФАСУЛЬ, Бобъ.

ФЕНЕРЪ, Свѣщило, свѣ-
тило.

ФЕСФЕСЕ, вижъ чялжкъ.

ФИДАМЪ, Младака, из-
дѣнка.

ФИЛИЗЪ, вижъ клонъ.

ФИДИШЪ, Слоновъ,
слонскы зѣбъ.

ФИЛДЖАНЪ, чаша, чаш-
ка.

ФИЛОСОФЪ, гр. Любо-
мѣдръ.

ФИЛЬ, Слопъ.

ФИРЯСАЛЪ, гр. Извѣ-
трѣлъ, извѣстралъ.

ФУР

ФИТИЛДЖЕ, Сѣкнѣло, щипци.

ФИТНЕ } Мухар-
ФИТНЕЛИКЪ } ство, одуиство, прѣжалъ, пронырство, кознь, ухыщреніе, коварство.

ФИТНЕДЖІЯ, Мухаринъ, одумникъ, раздорникъ, пропырливъ.

ФУДУЛЛУКЪ, Дигня, голѣминство, голѣменье, надуванье, надиганье, гърделивство.

ФУДУЛЬ, Голѣмливъ, голѣмець, възносникъ, надуть, навдигливъ, гърделивъ, гърдостень, гърдоносливъ, гърдъ.

ФУРДА, вижъ хурда.

ФУРНЯ, Хлѣбарница, хлѣбопечница, п щѣ.

ФУРСАТЬ, Власть, владанье, владѣтельство. § сила, моженье, возможность.

ФУРТУНА, Выхрушка, буря, бора, сбора,

ХАЗ.

выялица, выжелія, силенъ вѣтеръ, хала.

ФУЧИДЖІЯ, Бѣчваринъ, бѣчваръ, кацаринъ, кацарь.

Х.

ХАБЕРЬ, Вѣсть, извѣстіе, извѣстыванье.

ХАВА, Въздухъ.

ХАВАНЬ, Тѣлякъ, тѣлочокъ, тѣлчѣкъ

ХАВАЯ, На въздухъ. възбогъ!

ХАВУЗЪ, Подровеникъ, подровникъ, водоводъ, водотокъ (canal).

ХАВЪ, Власъ, косъмъ.

ХАДЖМЪ, Скопенъ, скопецъ, каженикъ.

ХАЗНА, Скрывалище, скрывалища, сѣкръвище, сѣкровище, иманье.

ХАЗЪ, Угода, пригода, удовольствіе, пріятность. § истинско, сѣщо.

ХАИР.

ХАЗЖРЪ, Готовъ, при-
готвенъ, наготвенъ.

ХАЙВАНЪ, Добыче, до-
бытъкъ.

ХАЙВЯРЪ, Икра, икры.

ХАЙДУКЪ } Шюмко-

ХАЙДУТИНЪ } вещь, о-
берникъ, плъничя, тать,
вълхва, разбивникъ,
разбойникъ.

ХАЙЛЕ, Още, доста, до-
волно.

ХАЙЛАЗЛЖКЪ, Нехаръ,
нехарство.

ХАЙЛАСЪ, Денгуба,
мързеливъ, мързостенъ,
лѣшивъ, нерадивъ, не-
харникъ.

ХАЙМАНА, Немѣрникъ,
безъ главъ, бій-пжть.

ХАЙНАДЖІЯ, Катала-
нинъ, вижъ айнаджія.

ХАИРСЖЗЪ, Злочѣсть,
злочѣстенъ, нещастливъ
безщастенъ. § лошъ,
лошвъ, недобъръ.

ХАИРЪ, Чѣсть, щастіе,

ХАМ.

благополучіе, получай.

§ *хаиръ*, не.

ХАКСЖЗЪ, Бесправе-
денъ, неправеденъ, не-
правъ, безъ право, безъ
правина.

ХАКЪ, Право, правина,
правда, правдина, пла-
та, платка, заплатка.

ХАЛАЛЪ, Простѣно, о-
простѣно.

ХАЛАЧЪ, Дръндаринъ,
дръндарь.

ХАЛИ, Пустыня, пусто-
тія, пуста гора.

ХАЛКА, Брънка, бръмка,
бѣлчюгъ, зала, обводъ,
оводъ, притокъ.

ХАЛКЪ, Народъ, свѣтъ.

ХАЛЪ, Доба, състояніе,
положеніе.

ХАМАМДЖІЯ, Баняринъ,
банярь.

ХАМАМЪ, Баня.

ХАМАЛИНЪ, Товароно-
сяць, товароносъць, то-
варникъ, тварникъ, брѣ-
мяпосецъ, брѣмяносъць,

ХАТ.

ХАРТИЯ, *гр.* Книга за писанье.

ХАРЧЬ, вижъ харащлжкъ.

ХАРЧИЖ, Трошъ, разнасямъ, распелявамъ, иждивлявамъ, съсинувамъ, испочюповамъ, незатѣгамъ.

ХАСТААНЕ, Болница, богодѣля.

ХАСЪ, вижъ хазъ.

ХАСЖЛЪ, Пьргъвъ, чевржеть, чьвржеть, брьзъ
§ *Хасжлъ*, истинскы, наистинскы, сжщъ.

ХАСЖРЪ, рогоска, рожица.

ХАТА, Опасность, § пакость, опачина, опачица.

ХАТАЛИЯ, Опасивъ, опасенъ, § пакостенъ, пакостникъ, опачинъ.

ХАТЖЛЪ, Подвалъ, стълъ, пазмарка, помагалка.

ХАТЖРЪ, Почеть, честь, чьсть.

ХЮК

ХЕМЕМЪ, Токо, токо речи, май.

ХЕМЪ, Кочай, комахай.

ХЕНДЕКЪ, трапъ, ровъ, ровище, ископъ, укупъ, валогъ.

ХЕПНДЖЕ, Доволичко, доста.

ХЕНТЕНЪ, Съвсе, съвсѣмъ.

ХЕРЕКЪ, Вѣйка, бобовина.

ХЕРЕТИСМО, *гр.* Здрависване, поздравъ, поздравляване.

ХЕРНЕЙСЕ, Каквото и да е, както да е, както да бы.

ХЕСАПЪ, Смѣтка, смѣтване, смѣтанье, счетъ, счисляване. § расписъ.

ХИЛЕ, Кривина, кривда, обида, неправда.

ХИСЕ, Дѣлъ, дѣлба.

ХИЧЪ, Никакъ, съвсе не, отнѣдъ, нипочто.

ХЮКЮМЪ, Отрѣдба, от-

ХЮД.

рѣдванье, отсѣдванье,
рѣшеніе, рѣшаванье.
ХЛЕВЕНТЬ, *гр.* Снаженъ,
крѣвень, юнакъ.
ХОНЕНСУВА, *гр.* Сѣла-
ва, сѣлова.
ХОРДОФЪ, Бждне, бжч-
вица.
ХОРО, *гр.* Игроводъ, игра,
скачка, пляска, ликъ,
ликуванье.
ХОРОТУВАМЪ, *гр.* Гж-
грѣж, говорѣж, разго-
варямся, думамъ.
ХОШНУКЪ, Добъръ. §
веселъ, радостенъ.
ХОШЪ, Добръ. § весело,
радостно, благодарно.
ХУЙ, Нравъ, правъ, о-
бычай, обыкнукванье.
ХУЙЛУСЪ, Злонъравенъ,
злонъравивъ, злообы-
кновенъ.
ХУНІЯ, Лемешъ, сѣш-
никъ.
ХЫ... вижъ съ хи...
ХЮДЖЕТЪ, Оправщина,
Оправа, распорѣда.

ЧЕШ.

Ч.

ЧЕВГАРЪ, Четворки, чѣ-
творка, *возз отъ четыре*
вола, или отъ други до-
бытокъ.
ЧЕЙРЕКЪ, Четвъртъ, чѣ-
твъртъ, четвъртина.
ЧЕКЕРДЕКЪ, Сѣмка,
сѣмя.
ЧЕЛЕБИЯ, Учтивъ, из-
нѣженъ, истънченъ,
услужливъ, обходливъ.
ЧЕНГЕЛЬ, Кука, закачка,
крючккъ, крючякъ.
ЧЕНЕ, Челюсть, чюлюсть,
мѣздры.
ЧЕРЧЕВЕ, Прозорникъ,
окновникъ.
ЧЕРШЯВЪ, Понявица,
понява, плащаница,
сѣвито.
ЧЕШИТИНЪ, Оглѣдникъ,
сѣявачъ, сѣясникъ,
сѣглѣдникъ, сѣглѣда-
тель, сѣглѣдовачъ, сѣ-
глѣдатай, позоритель,
сѣзиратель.

ЧОВ.

ЧЕШИТЬ, Видъ, глѣдъ,
шаръ.

ЧИВИТЬ, Синило.

ЧИЗМЫ, Бутуши.

ЧИКАКЧІЯ, Правилецъ,
правильць.

ЧИЛЕ, Гранякъ, кукла.

ЧИЛИКЪ, Стомъна, бли-
зница.

ЧИМБИСТЬ, Щипци, клѣ-
пци, клещици.

ЧИРАКЪ, Ученикъ.

ЧИРИШЬ, Лѣпило, лѣ-
пилка.

ЧИРКЪ, Мѣтъкъ, иж-
токъ, труптыня.

ЧИРКЫНЪ, Мѣтенъ, пе-
ясець.

ЧИФТЕ, Двоякъ, двонинъ.

ЧИФТЪ, Четь, чета, брой,
двойка.

ЧИФЧІЯ, Орачь, ратай.

ЧОБАНИНЪ, Овчарь, па-
стырь, пастухъ, § го-
вѣдарь, говѣдаринъ.

ЧОВАЛЪ, Платникъ, я-
ригъ, власѣница, врѣ-

ЧЯВ.

къ, врѣтище, гуня, ру-
бище.

ЧОЛАКЪ, Чюнпилъ,
чюнгъ.

ЧОМЛЕКЧІЯ, Грънчаринъ,
грънчарь.

ЧОРБА, Юха, слузъ,
сокъ, жижа.

ЧОРБАДЖІЯ, Старѣшина,
старѣйшина, староста.

§ богатъ, богатець,
имотець. § стопанъ,
жюпанъ, господинъ.

ЧЮНКЫМЪ, Зачтото,
като.

ЧЮРЮИСЖЛЪ } Про-
ЧЮРУКЪ } гнилъ,
загнилъ, изгнилъ, съ-
гнилъ, гнилъ.

ЧЮНМА, Источникъ,
кладенець, изворъ.

ЧЯАРЕ, Можно, возмо-
жно, можесе.

ЧЯАРЕ-ДИЛЪ, Не ся мо-
же, не е възможно,
можно, но е край.

ЧЯВДАРДИСВАМЪ, под-
лудявамъ, подлудѣвамъ.

ЧЯН.

ЧЯДЖРЬ, Сѣнища, ка-
 тунь, колемога, кукер-
 рица, колиба, шатъръ,
 шатра и вижъ ордія
ЧЯИРЬ, Ливада, лжгъ,
 лжчица.
ЧЯКАЛЕСТЬ, Брѣзь,
 брѣзьвъ, брѣзясть.
ЧЯКМАКЪ, Огнило, о-
 гниво.
ЧЯКЖРЬ, Напращѣль.
ЧЯЛГЫЯ, Свирѣя. § брь-
 скалка, мѣтла.
ЧЯЛЖИТЬ, Халосанъ,
 халосаникъ.
ЧЯЛІЯ, Драка, храсть.
ЧЯЛМА, Гжжва, гжжви-
 ца, съ коѣто ся об-
 вѣва на главѣ.
ЧЯЛЖКЪ, Налудничавъ,
 възлудничавъ, смах-
 нѣтъ.
ЧЯЛАЩИСВАМЪ, Тру-
 дѣся, бжщѣся.
ЧЯМЪ, Елха.
ЧЯНТА, Мѣшлина, мѣ-
 шалника.

ШАЛ.

ЧЯПРАЗИ, Застеги, пѣв-
 ты.
ЧЯРДАКЪ, Придворъ.
ЧЯРКЪ, Витлъ, снасть,
 (машина).
ЧЯРЧИЖКЪ, Корѣнь.
ЧЯРШИЯ, вижъ пазаръ.
ЧЯРШАВЪ, вижъ чер-
 шавъ.
ЧЯТАЛЬ, Разсоа, раз-
 сова, разоха, растесъ,
 расцѣлъ, процѣпъ.
ЧЯТМА, Сглоба, съглоба.
ЧЯТТИСВАМЪ, Сглобо-
 вамъ, сглобявамъ, съ-
 глобовамъ.

Ш.

ШАЛВАРЕ, Гащи.
ШАЛКЪ, Блѣскъ, от-
 тласкванье, отбутванье,
 отражаванье, отбива-
 нье, отклоняванье на
 свѣтлина (*αντανάκλῃσις*
 le reflexion).
ШАЛЯНГЪ СЪ, гр. ро-
 шковецъ, мѣлчовъ, пу-

ШИР.

жель, пѣзекъ, плуш-
шковъ.

ШАМАРЬ, Пѣсница,
пѣсникъ, залющка,
залющница, заушава-
нье.

ШАМАТА, Шюшненье,
потайна глѣчка, ло-
мотенье.

ШАНДАНЬ, Свѣтилникъ,
свѣщникъ.

ШАРАШОЛЬ, вижь ме-
теризъ.

ШАХѢТИНЪ, свѣстель,
свѣдѣтель, свидѣтель.

ШАХѢТЛѢКЪ, вижь
марторія.

ШАШКѢНЪ, Слѣсънь,
залисънь, смаянь, за-
маянь, омаянь.

ШЕНЪ, Весель, радо-
стенъ.

ШЕРБЕТЪ, Сладкъсокъ,
юха, напитокъ.

ШЕРЪ, Бѣда.

ШИРИТЪ, Цопъ, цопа,
мутовъць, нишнякъ,
обтока, спуръкъ.

ЮКЪ.

ШИШЕ, Стыкло, цыкло,
стыклѣйка, цыклѣйка,
стыклѣница.

ШИШЪ, Рѣжень.

ШИЙРЕТИНЪ, Опакъ, о-
пачинъ, развратенъ.

ШКЕМБЕ, Тумбакъ, тѣр-
бухъ.

ШЮКЫРЪ, Благодарство,
благодареніе, хваленъ,
хвалба.

ШЮНЕ, вижь ишкыль.

ШЮНЕЛІЯ, Гузенъ, за-
зоренъ, назоренъ, по-
дозрѣнь, омысливъ,
двоумителенъ, съмни-
теленъ.

ШЮРА } вижь ме-
ШЮРАТЪ } зличъ.

Ю.

ЮДЖУРЕТЪ, Исполъ, по-
полица.

ЮЗЛЮКЪ, Стотакъ.

ЮКЛУКЪ, Нѣманье. §
ракла.

ЮКЪ, Товаръ.

ЯБАН.

ЮЛАРЬ, Оглавъ, огла-
вникъ. § поводникъ.

ЮМРУКЪ, Бушница, буш-
ка, ударъ.

ЮРНЕКЪ, Изводъ, при-
мѣръ, приличъ, при-
кладъ, образецъ.

ЮРУШЪ } Нападъ, на-
ЮРЮИШЪ } падванье,
нантїе, наюрванье, на-
юряванье, находъ, на-
логъ, вѣврѣженіе, на-
шѣствие, пристѣпъ, на-
гнаніе, впусуванье.

ЮРЮКЪ, Бързакъ.

ЮСТЕ } Прить, прѣднина,
ЮСТЪ } придать, приданъ.

ЮШЕНМЕКЪ, Срамува-
нье, сраменье, свине-
нье, свиняванье, сты-
денье.

Я.

ЯБАНДЖІЯ, Чюждинецъ,
чюжденьць, другозе-
мецъ, другоселець, стра-

ЯНГ.

ненъ, иностранецъ, и-
ностранъ.

ЯЗАДЖІЯ, вижъ кятипинъ.

ЯЗЖКЪ, Мило, жалко,
жално.

ЯЙДИСВАМЪ, Развывамъ,
распростирамъ, расти-
лямъ, растѣловамъ.

ЯКА, Огърлье. § рана,
дѣгна, дѣгна, врега,
язва.

ЯЛАКЪ, Лѣка, крайнина.
§. вижъ батакъ.

ЯЛАНДЖІЯ, Лѣжъ, лѣ-
жливъ, лѣжець.

ЯМА, Пѣтакъ, кѣсъ. §
яма, сграбванье, гра-
бенье, граблѣніе, раз-
дѣрпванье, разграба.

ЯМАНЪ, Зло, лошѣво,
лоше.

ЯМЕКЛИКЪ, Яденье,
храна, храненье, пи-
таванье.

ЯМАКЪ, вижъ манджа.

ЯНГЫОСЪ, Кривоглѣдъ,
разноглѣдъ, разокъ,
шяшѣвъ, шяшикъвъ.

ЯРД.

ЯНГЖНЬ, Пожаръ, огнь.
 ЯНЛЖШЪ, Гръшка,
 сгрѣшка, погрѣшка.
 ЯНДАНЪ, Отъ странѣ.
 ЯНЪ, Криво, настрана.
 ЯРА, Рана, дѣгна, дѣг-
 на, врега, язва, болка.
 ЯРАИСВА, Понася, по-
 нось, изнася, отнася,
 оттѣрва. § подобрява.
 ЯРАЛІЯ, Раненъ, нара-
 ненъ.
 ЯРАМАСЪ, Непонася,
 неизнася, неотнася,
 неоттѣрва. § неподо-
 брява.
 ЯРДЖМЛІЯ, Заможень,
 силенъ.
 ЯРДЖМЪ, Помощь, спо-
 мощь. § Сила, мож-

АХЖР.

ность, можь. § и яди-
 свамъ, расцѣпямъ.
 ЯСАКЧІЯ, Вардачь, вѣс-
 пирачь, запрѣтитель.
 ЯСАКЪ, Вѣспрѣтъ, за-
 прѣтъ.
 ЯТАКЪ, Лѣгло, § лѣ-
 гло, газда въ градище
 или село на шюковци,
 разбойници.
 ЯТАРТАРИСВАМЪ, Под-
 гѣтвамъ, подлѣгамъ.
 ЯТАЩИСВАСЯ, Улѣгва-
 ся, останявася, съсъ-
 дновася.
 ЯТЖКЪ, Улѣгнѣтъ, съ-
 сѣднѣтъ.
 ЯХЖРЪ, Граждѣ, ке-
 нюшня, конюшницѣ

Печатни погрѣшки.

Стр. рѣдъ.

напечатано,

управено.

V	21	еднѣ такавѣ добѣ	една такава доба
VI	7	Грици	Грьци
X	18	<i>акторисъ</i>	<i>акторисъ</i>
4	17	АРГАТИМЪ	АРГАТИНЪ
—	25	АРЗУАЛ	АРЗУАЛЬ
12	7	нуръ	снуръ
15	24	мошь	можъ
16	7	бесползѣ	бесползѣ
18	4-5	заващаніе	завѣщаніе
26	1	цывара	цъвара
39	5	НАУХЪ	НАУТЪ
42	12	РАВАИЩЪ	РАВАИШЪ.
47	23	жупѣнь	жюпѣнь
49	25	ст ля	стеля
59	3	кукерица	кѣщерица
—	12	напращѣль	напращѣль

РЪЧНИКЪ

на думъ

ТУРСКИ И ГРЫЦКИ ВЪ ЯЗЫКА

ВЪЛДЪРСКИЙ,

СБРАНЪ ОТЪ

Г-НА М. ПАРЧЕВА,

нарьдилъ и оимотилъ

АЛЕКС. Т. ЖИВКОВЪ, ПЛЪВИАНИНЪ.

Цѣна два щани.

БУКУРЕЩЪ.

Въ книгопечатниж-тъ І. Коцайниговж.

1855.